

Załącznik Nr 2

do Uchwały.....

Rady Miejskiej

w Dąbrowie Tarnowskiej z dnia

Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych na terenie Miasta i Gminy Dąbrowa Tarnowska

Dąbrowa Tarnowska 2023 r.

Spis treści

ROZDZIAŁ I WSTĘP.....	3
ROZDZIAŁ II DANE DEMOGRAFICZNE.....	4
2.1 Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Dąbrowie Tarnowskiej.....	5
2.2 Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	6
2.3 Rynek alkoholowy.....	8
2.3 Zasoby w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.....	8
ROZDZIAŁ III GRUPA DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW - WYNIKI BADAŃ SPOŁECZNOŚCI.....	9
3.1 Respondenci i cel badania.....	9
3.1 Zjawiska i problemy występujące w społeczności lokalnej.....	10
3.2 Postawy społeczne i przekonania dotyczące alkoholu, oraz problemy związane z nadmiernym spożyciem czy uzależnieniem.....	11
3.3 Występowanie zjawiska uzależnienia od wyrobów nikotynowych.....	18
3.4 Substancje psychoaktywne. Narkotyki i Dopalacze – postawy, wiedza zagrożenia w społeczności.....	19
3.5 Zjawisko przemocy w rodzinie.....	22
3.6 Uzależnienia behawioralne (hazard oraz tzw. “uzależnienia od ekranów i nowych mediów”)..	26
ROZDZIAŁ IV PROBLEMY SPOŁECZNE WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY.....	29
4.1 Respondenci, cele i metody badania.....	29
4.2 Stosunki i relacje z innymi ludźmi.....	30
4.3 Przemoc oraz cyberprzemoc wśród dzieci i młodzieży.....	32
4.4 Spędzanie czasu wolnego w środowisku uczniów szkół podstawowych.....	40
4.5 Postawy i przekonania dotyczące alkoholu wśród dzieci i młodzieży, oraz wychwytywanie zachowań ryzykownych w tym obszarze.....	43
4.6 Uzależnienia behawioralne. Ryzykowne dla zdrowia korzystanie z tzw. “nowych technologii”.49	
4.7 Odżywianie.....	55
4.8 Postawy i przekonania dotyczące substancji psychoaktywnych tj. narkotyki i dopalacze. Wychwytywanie zachowań ryzykownych w tym obszarze.....	56
4.9 Uzależnienia behawioralne - część druga. Badanie zjawiska gier na pieniądze wśród dzieci i młodzieży. Uzależnienia behawioralne - część druga.....	61
4.10 Wyroby nikotynowe w środowisku młodej społeczności gminy.....	62
ROZDZIAŁ V PROBLEMY SPOŁECZNE DOTYCZĄCE SPRZEDAWCÓW ALKOHOLU.....	65
5.1 Respondenci, cele i metody badania.....	65
5.2 Wyniki i opracowanie badania.....	65
ROZDZIAŁ VI PODSUMOWANIE.....	66

ROZDZIAŁ I

WSTĘP

Raport prezentuje wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w 2023 roku w gminie Dąbrowa Tarnowska, skupiając się na podstawowych problemach społecznych związanych z nadużywaniem substancji takich jak alkohol, nikotyna, dopalacze, narkotyki, oraz uzależnieniami behawioralnymi. Dodatkowo, raport analizuje postawy społeczne wobec tych zjawisk.

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych zostały zebrane poprzez anonimowe badania ankietowe przeprowadzone w trzech reprezentatywnych grupach społecznych:

a) **Dorośli mieszkańcy:** Badania objęły osoby dorosłe zamieszkujące gminę Dąbrowa Tarnowska, umożliwiając im wyrażenie swoich opinii i doświadczeń związanych z problematyką uzależnień.

b) **Dzieci i młodzież szkolna:** Uczniowie różnych grup wiekowych w szkołach reprezentowali perspektywę młodzieży w kontekście spożycia substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

c) **Sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu:** Osoby te mają bezpośrednią styczność z dostępem do substancji psychoaktywnych, co czyni ich perspektywę ważną dla analizy problemu.

Badania ankietowe zostały uzupełnione danymi z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Dąbrowie Tarnowskiej oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrowie Tarnowskiej, dostarczając bardziej kompleksowego obrazu sytuacji w mieście i gminie Dąbrowa Tarnowska. Celem raportu jest identyfikacja obszarów wymagających interwencji i wsparcia, a wyniki mają posłużyć jako podstawa dla lokalnych działań profilaktycznych i edukacyjnych.

ROZDZIAŁ II

DANE DEMOGRAFICZNE

(Źródło: GUS, 31.XII.2022)

Gmina Dąbrowa Tarnowska to gmina miejsko wiejska należy do województwa małopolskiego, powiatu dąbrowskiego o powierzchni **116,4** km.

Gmina Dąbrowa Tarnowska ma **20 923 mieszkańców** jest to **35,3%** ludności powiatu, z czego **50,7%** stanowią kobiety, a **49,3%** mężczyźni. W latach **2002-2022** liczba mieszkańców **wzrosła o 5,5%**. Średni wiek mieszkańców wynosi **40,6** lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa małopolskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Mieszkańcy gminy Dąbrowa Tarnowska zawarli w 2022 roku **88 małżeństw**, co odpowiada **4,2** małżeństwom na **1000** mieszkańców. Jest to **mniej od** wartości dla województwa małopolskiego oraz wartość **porównywalna do** wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano **0,8** rozwodów przypadających na **1000** mieszkańców. **30,8%** mieszkańców gminy Dąbrowa Tarnowska jest stanu wolnego, **56,9%** żyje w małżeństwie, **3,9%** mieszkańców jest po rozwodzie, a **8,4%** to wdowy/wdowcy.

Gmina Dąbrowa Tarnowska ma ujemny przyrost naturalny wynoszący **-15**. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu **-0,72** na **1000** mieszkańców gminy Dąbrowa Tarnowska. W 2022 roku urodziło się **170** dzieci, w tym **50,0%** dziewczynek i **50,0%** chłopców. Średnia waga noworodków to **3 230 gramów**. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi **0,76** i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

W **2021** roku **35,4%** zgonów w gminie Dąbrowa Tarnowska spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną **18,2%** zgonów w gminie Dąbrowa Tarnowska były nowotwory, a **3,9%** zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na **1000** ludności gminy Dąbrowa Tarnowska przypada **8.86** zgonów. Jest to **znacznie mniej od** wartości średniej dla województwa małopolskiego oraz **znacznie mniej od** wartości średniej dla kraju.

W **2022** roku zarejestrowano **167** zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz **195** wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Dąbrowa Tarnowska **-28**. W tym samym roku **9** osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano **0** wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące **9**.

60,9% mieszkańców gminy Dąbrowa Tarnowska jest w wieku produkcyjnym, **19,1%** w wieku przedprodukcyjnym, a **19,9%** mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

2.1 Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Dąbrowie Tarnowskiej.

W ostatnich latach obserwujemy tendencję spadkową w liczbie mieszkańców gminy Dąbrowa Tarnowska, którzy korzystają z pomocy społecznej. Pomimo tej ogólnej tendencji, liczba rodzin otrzymujących świadczenia z powodu problemów z uzależnieniami utrzymuje się na stosunkowo stałym poziomie.

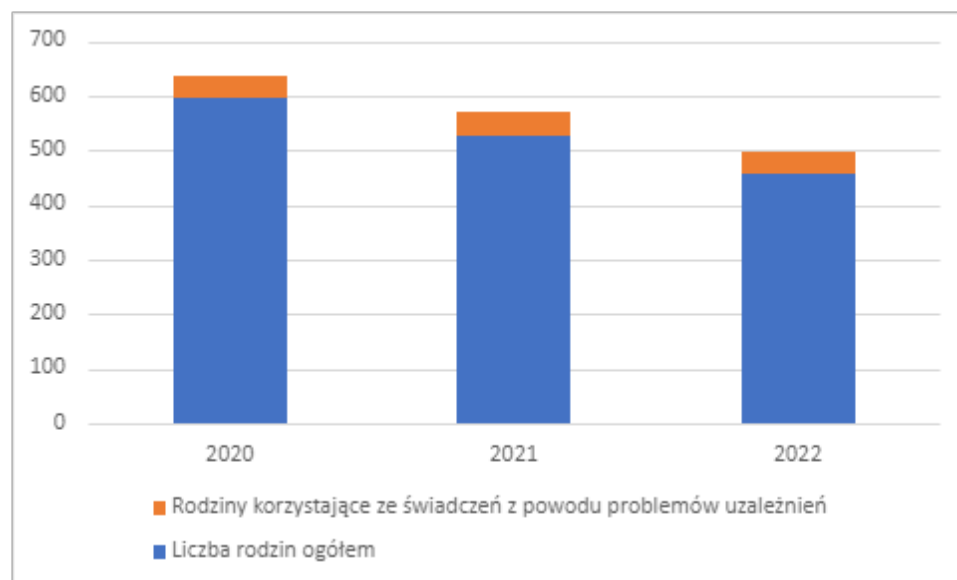
Tabela 1 Liczba mieszkańców korzystających z świadczeń udzielanych przez MOPSiWR.

(Źródło: Dane Gminy, na dzień 23 listopada 2023r.)

	2020	2021	2022
Liczba rodzin ogółem	595	527	456
Rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień	41	42	41

Z analizy przedstawionego poniżej wykresu wynika, że w okresie od 2020 do 2022 roku nastąpił spadek liczby udzielanych świadczeń przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny (MOPSiWR).

Wykres 1 Liczba i rodzaj świadczeń udzielanych przez MOPSiWR.

W gminie Dąbrowa Tarnowska najczęstszymi przyczynami udzielania pomocy społecznej są od kilku lat: niepełnosprawność, ubóstwo, długotrwała choroba, bezrobocie oraz alkoholizm i bezradność opiekuńczo-wychowawcza.

Tabela 2 Powody udzielania świadczeń przez MOPSiWR.

	2020	2021	2022
Niepełnosprawność	268	268	229
Bezrobocie	193	192	149
Osoby dotknięte klęską żywiołową	2	0	0
Ubóstwo	317	308	295
Bezradność opiekuńczo-wychowawcza	58	30	31
Osoby dotknięte długotrwałą chorobą	464	435	379
Alkoholizm	41	42	41
Przemoc	7	12	7
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	9	7	7

2.2 Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2022 roku Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Dąbrowa Tarnowska zorganizowała 12 Komisji. W trakcie tych spotkań sporządzono 21 wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego Ponadto, w ciągu roku 2022 roku Komisja przeprowadziła 4 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Tabela 3. Praca GKRPA w Dąbrowie Tarnowskiej w liczbach.

	2020	2021	2022
Ogólne posiedzenia Komisji	12	12	12
Posiedzenia podkomisji interwencyjno-motywu- jącej	2	12	36
Przeprowadzono rozmowy	44	90	120
Wnioski do Sądów w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	4	26	21
Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholo- wych	2	5	4

W ciągu ostatnich dwóch lat odnotowano zmniejszenie liczby sporządzanych wniosków związanych z procedurą Niebieskiej Karty w gminie Dąbrowa Tarnowska. Choć w 2020 roku sporządzono 30 wniosków, w 2021 roku było ich 40, a w 2022 roku liczba ta wyniosła 38.

Tabela 4. Procedura "Niebieskiej Karty".

	2020	2021	2022
Sporządzono ogółem wniosków, w tym przez:	30	40	38
Ośrodek Pomocy Społecznej	5	20	7
Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoho- lowych	0	0	0
Placówki służby zdrowia	0	1	0
Placówki szkolno-wychowawcze	0	1	0

Policję	25	18	31
----------------	----	----	----

2.3 Rynek alkoholowy.

W gminie Dąbrowa Tarnowska w 2022 r. funkcjonowało 330 punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Tabela 5. Ilość punktów sprzedaży według stężenia alkoholu. Liczba koncesji A, B, C.

Stężenie alkoholu	do 4,5%	od 4,5% – 18%	powyżej 18%
Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży	80	80	80
Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży	40	25	25

2.3 Zasoby w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

REALIZACJA ZADAŃ PROFILAKTYCZNYCH W GMINIE DĄBROWA TARNOWSKA

W latach 2020-2022 w gminie Dąbrowa Tarnowska przeprowadzono szereg działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży. Obejmowały one programy z zakresu profilaktyki uniwersalnej w tym także te rekomendowane przez KCPU. Ponadto, realizowano prelekcje, pogadanki, spektakle, festyny czy zajęcia plastyczne. Dodatkowo, przeprowadzono pozalekcyjne zajęcia sportowe wszystko to w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela 6. Działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży w liczbach.

	2020	2021	2022
Programy z zakresu profilaktyki uniwersalnej skierowanej do dzieci i młodzieży (liczba uczestników)	540	332	205
Programy rekomendowane przez PARPA/KCPU	0	170	132

Prelekcje, pogadanki, spektakle, festyny	777	505	4108
---	-----	-----	------

PUNKT KONSULTACYJNO – INFORMACYJNY

Na terenie gminy Dąbrowa Tarnowska istnieje jeden punkt konsultacyjno – informacyjny i w ubiegłym roku odbyło się ogólnie 61 grup roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Tabela 7. Pomoc Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego Przeciw Przemocy w Rodzinie.

	2020	2021	2022
Kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych	0	0	0
Pozalekcyjne zajęcia sportowe realizowane w ramach GPPiRPA	25	170	30

ROZDZIAŁ III

GRUPA DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW - WYNIKI BADAŃ SPOŁECZNOŚCI

3.1 Respondenci i cel badania.

Badania obejmowały mieszkańców gminy Dąbrowa Tarnowska którzy skończyli 18 rok życia. W badaniu respondentami były kobiety oraz mężczyźni zamieszkujący teren gminy Dąbrowa Tarnowska. W ankiecie udział wzięło 188 osób.

Celem badania było zidentyfikowanie zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, aby następnie dokonać analizy przyczynowo – skutkowej i znaleźć możliwe narzędzia do poprawy ujawnionych zagrożeń. Ankieta zawierała pytania diagnozujące następujące obszary:

- Zjawiska i problemy występujące w społeczeństwie gminy Dąbrowa Tarnowska.
- Obszar dotyczący postaw społecznych i przekonań dotyczących alkoholu, oraz problemów związanych z nadmiernym spożyciem czy uzależnieniem.

- Występowanie zjawiska uzależnienia od wyrobów nikotynowych.
- Obszar dotyczący substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki i dopalacze, oraz wiedza i postawy wobec nich.
- Zjawisko przemocy w rodzinie wobec dzieci i dorosłych.
- Obszar zajmujący się uzależnieniami od czynności takimi jak hazard oraz tzw. "uzależnienia od ekranów i nowych mediów".

3.1 Zjawiska i problemy występujące w społeczności lokalnej.

Respondenci zostali poproszeni o ocenę ważności poszczególnych problemów społecznych w środowisku lokalnym. Przyjętą w tych badaniach miarą ważności różnych problemów jest odsetek mieszkańców, którzy umiejscawiają daną sytuację w pięciostopniowej skali od bardzo małego problemu do bardzo dużego. Poniższa tabela przedstawia rozkład uzyskanych odpowiedzi.

Tabela 8. Zjawiska i problemy występujące w społeczności lokalnej.

	Bardzo mały problem lub nie występuje	Raczej mały problem	Przeciętny problem	Raczej duży problem	Bardzo duży problem
Dostęp do opieki zdrowotnej	5,3%	2,1%	19,1%	25,5%	47,9%
Sytuacja zatrudnienia i liczba miejsc pracy	0%	2,1%	16%	26,6%	53,3%
Dostępność kultury i rekreacji	6,4%	17%	41,5%	22,3%	12,8%
Alkoholizm i patologia z niego wynikająca	0%	11,7%	39,4%	22,3%	26,6%
Uzależnienie od papierosów	3,2%	10,6%	34%	20,2%	31,9%
Narkotyki i dopalacze	12,8%	20,2%	36,2%	20,2%	10,6%
Przemoc domowa wobec dzieci	13,8%	21,3%	48,9%	13,8%	2,2%

Skrajne ubóstwo	5,3%	31,9%	43,6%	13,8%	5,3%
Ochrona środowiska	4,3%	19,1%	36,2%	24,5%	16%
Bezpieczeństwo i przestępczość	5,3%	26,6%	47,9%	13,8%	6,4%
Hejt w Internecie	9,6%	13,8%	39,4%	14,9%	22,3%

Z otrzymanych wyników można wyciągnąć wniosek, że najbardziej istotnymi problemami dla respondentów są: dostęp do opieki zdrowotnej **73,4%** badanych mieszkańców uważa, że jest to duży lub bardzo duży problem. Następnie większość badanych wskazuje na sytuację zatrudnienia jako duży lub bardzo duży problem – **79,9%**.

Warto zwrócić uwagę, że prawie połowa mieszkańców tj. **48,9%** także wskazuje na duży lub bardzo duży problem, jeśli chodzi o alkoholizm.

W tym kontekście należy zawsze zauważyć opinię mieszkańców dotyczącą przemocy domowej, tak więc **84%** mieszkańców uważa, że jest to co najwyżej przeciętny problem lub mniejszy, ale **16%** identyfikuje zjawisko jako istotne.

Badani mieszkańcy Gminy czują się w znacznej większości bezpiecznie lub oceniają przestępczość jako przeciętną (**79,8%**).

W tej sekcji ankiety postawiliśmy także pytanie otwarte i poprosiliśmy w nim, aby mieszkańcy sami wpisali istotne ich zdaniem problemy społeczne. Odpowiedzi, które pojawiały się najczęściej to: bezpieczeństwo na gminnych drogach, piraci drogowi, respondenci sugerują progi zwalniające w pobliżu szkół i przedszkoli, oraz wzmożenie kontroli policji.

Innym często przytaczanym problemem brak spokoju na plantach w centrum Dąbrowy Tarnowskiej, gdzie według społeczności przesiadują i śpią osoby uzależnione od alkoholu.

3.2 Postawy społeczne i przekonania dotyczące alkoholu, oraz problemy związane z nadmiernym spożyciem czy uzależnieniem.

(Źródło: Komunikat CBOS „Konsumpcja alkoholu w Polsce”, grudzień 2019, oprac. M. Bożewicz).

Według badania CBOS z 2019 roku, 91% Polaków uważa, że nadużywanie alkoholu jest w kraju dużym problemem, podczas gdy tylko 6% uznaje to za mały problem, a 3% nie wyraziło swojej opinii. Analizując odpowiedzi ze względu na płeć, wiek i grupy zawodowe, zauważono znaczące różnice.

Wśród kobiet odsetek abstynentów wynosi 21%, co jest dwukrotnie wyższe niż u mężczyzn (10%). Badania sugerują również wzrost spożycia alkoholu wśród kobiet w ciągu ostatnich 9 lat, gdzie w 2010 roku abstynencję deklarowała co trzecia kobieta.

W analizie wiekowej wyniki wskazują, że najwięcej alkoholu spożywają respondenci w wieku 25-34 lat. Warto zauważyć, że w 2010 roku największy odsetek osób pijących alkohol koncentrował się w grupie wiekowej 18-24 lata, a obecnie te same osoby należą do kategorii wiekowej 25-34 lata.

Wnioski z badań pozwalają stwierdzić, że styl konsumpcji alkoholu pozostaje stosunkowo stabilny w miarę upływu czasu. Podobne obserwacje można odnotować w przypadku osób w wieku 65 lat i więcej, które 9 lat temu były w przedziale wiekowym 55-64 lata, a obecnie utrzymuje się stały odsetek abstynentów na poziomie 28%.

W analizie wiekowej wyniki wskazują, że najwięcej alkoholu spożywają respondenci w wieku 25-34 lat. Warto zauważyć, że w 2010 roku największy odsetek osób pijących alkohol koncentrował się w grupie wiekowej 18-24 lata, a obecnie te same osoby należą do kategorii wiekowej 25-34 lata.

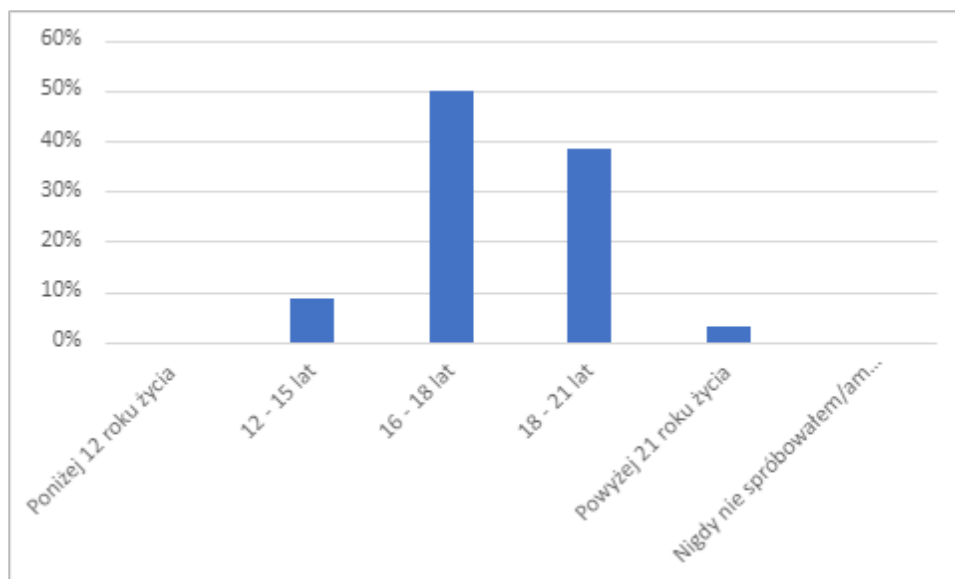
Wnioski z badań pozwalają stwierdzić, że styl konsumpcji alkoholu pozostaje stosunkowo stabilny w miarę upływu czasu. Podobne obserwacje można odnotować w przypadku osób w wieku 65 lat i więcej, które 9 lat temu były w przedziale wiekowym 55-64 lata, a obecnie utrzymuje się stały odsetek abstynentów na poziomie 28%.

Od 2010 roku znacząco zmalał udział piwa, jako najczęściej spożywanego alkoholu, kiedy to, co druga osoba spośród pijących alkohol (52%) przyznawała, że najczęściej sięga po piwo. Obecnie wybiera je 39% respondentów, którzy nie rezygnują z napojów procentowych. Na drugim miejscu znajduje się wino (25%), a na trzecim – wódka (16%). Odsetek osób najchętniej wybierających wino rośnie od 2007 roku, natomiast największy wzrost dotyczy alkoholi wysokogatunkowych, np. koniaku czy whisky – obecnie, co dziewiąty badany pijący alkohol (11%) deklaruje, że, jeśli sięga po kieliszek, to najczęściej z tego typu trunkiem.

W ankiecie dotyczącej alkoholu w której brali udział pełnoletni mieszkańcy gminy Dąbrowa Tarnowska badano Postawy społeczne i przekonania dotyczące alkoholu, oraz problemy związane z nadmiernym spożyciem czy uzależnieniem.

Pierwszym postawionym badanym, pytaniem było pytanie o okres życia w jakim pierwszy raz zdarzyło się im się spróbować alkoholu. Równa połowa (50%) badanych zadeklarowała, że było to między 16 a 18 rokiem życia, z kolei 38,3% wskazuje na wiek między 18 a 21 lat. Wszystkie odpowiedzi respondentów przedstawia wykres poniżej.

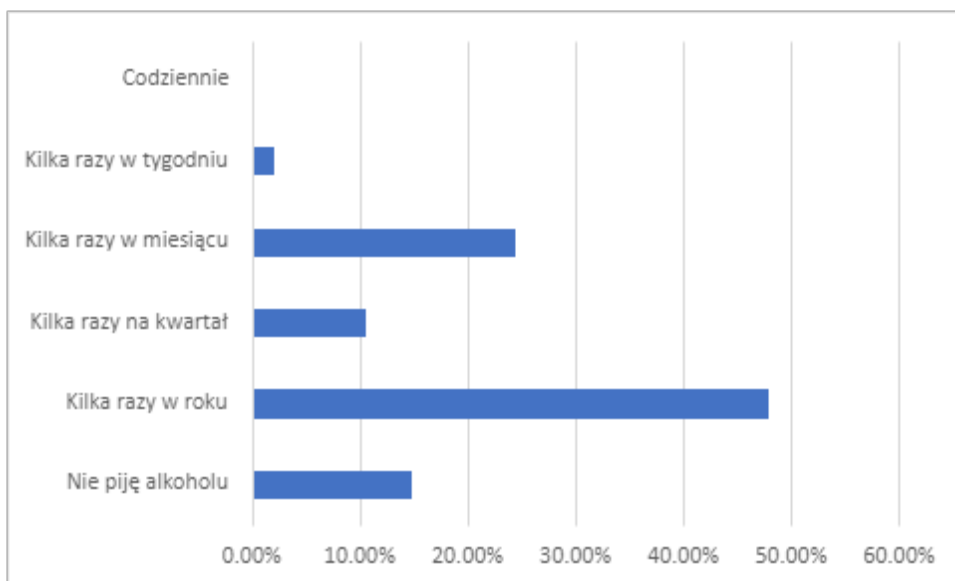
Wykres 2. W jakim okresie życia zdarzyło się Panu/Pani pierwsze spotkanie z alkoholem?

Następnie zapytano badanych mieszkańców gminy Dąbrowa Tarnowska o częstotliwość z jaką sięgają po alkohol i tak prawie połowa, bo 47,9% deklaruje, że jest to kilka razy w roku. Natomiast prawie co czwarty mieszkaniec gminy (24,5%) zaznaczyło odpowiedź kilka razy w miesiącu.

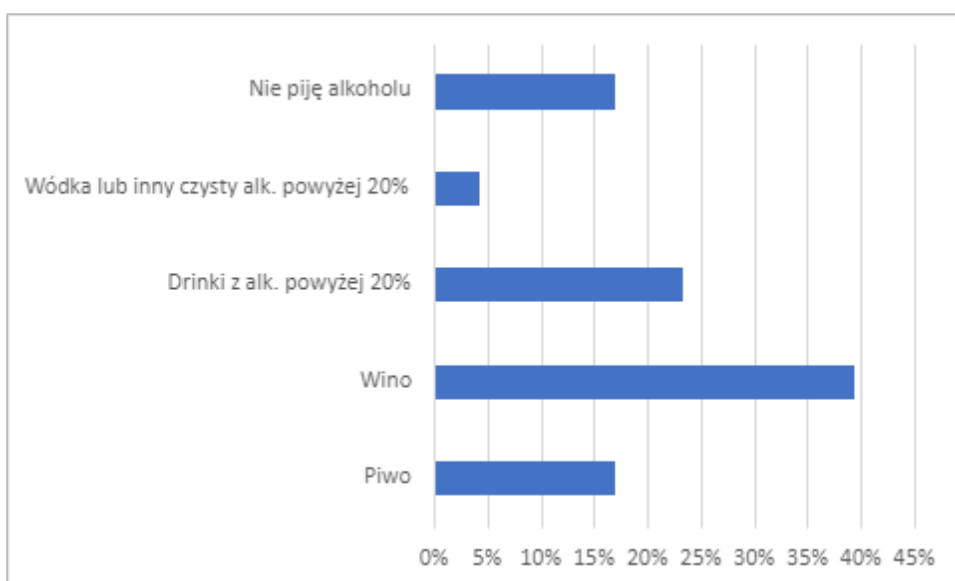
Poniższy wykres pokazuje, że większość mieszkańców raczej rzadko spożywa alkohol, trzeba jednak zaznaczyć, że zachodzi prawdopodobieństwo, iż osoby sięgające po niego kilka razy w miesiącu i więcej. Szczególnie jeśli są to ilości powyżej dwóch standardowych porcji to znajdują się w grupie ryzyka lub są już uzależnione od alkoholu. Jest to picie niebezpieczne dla zdrowia.

Wykres 3. Jak często sięga Pan/Pani po napoje alkoholowe?

Kolejne pytanie dotyczyło ulubionego rodzaju alkoholu. Najwięcej respondentów ankiety sięga po alkohole niskoprocentowe. Piwo i wino, spożywa 56,4% badanych. 22,3% pije drinki z alkoholem wysokoprocentowym, a zaledwie 4,3% decyduje się na czysty alkohol wysokoprocentowy.

Wykres 4. Po jaki rodzaj alkoholu sięga Pan/Pani najczęściej.

Wyniki ankiety wskazują, że większość respondentów (84%) nigdy nie spożywa alkoholu w butelkach mało litrażowych (tzw. małpki). Natomiast niewielki odsetek osób (1.10%) przyznał, że zdarza im się to, ale nie zbyt często. Odpowiedzi "Zdecydowanie tak, bo to mała ilość alkoholu" nie uzyskały poparcia, ponieważ 0% respondentów zadeklarowało takie zachowanie.

Psychiatrzy specjalizujący się w terapii uzależnień zwracają uwagę, że małe butelki z alkoholem, tzw. małpki, mogą wpływać na wzorce picia - często zaczyna się ono już rano.

Nie jest to obojętne dla zdrowia użytkowników takich buteleczek, a także perspektyw zdrowia dla tych, którzy już nadużywają alkoholu.

Z poniższego wykresu można wywnioskować, że w gminie Dąbrowa Tarnowska tzw. "małpki" nie cieszą się popularnością.

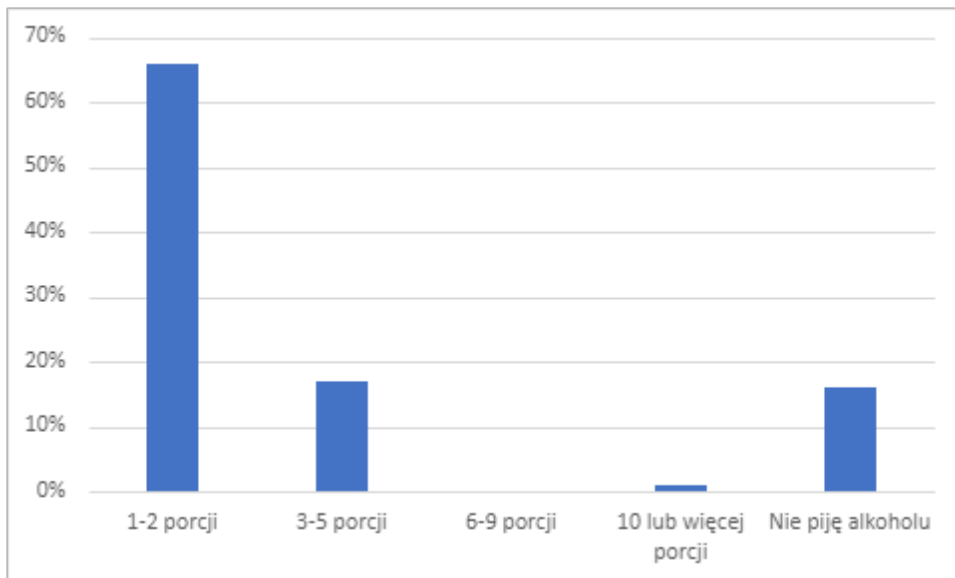
Wykres 5. Czy zdarza się Panu/Pani spożywać alkohol w butelkach mało litrażowych tzw. małpki?

Uzyskane wyniki badania wskazują, że większość respondentów (66%) zazwyczaj sięga po 1-2 porcje alkoholu w dniu, w którym piją. Niewielki odsetek osób (17%) spożywa od 3 do 5 porcji alkoholu. Jednakże, żadna osoba nie zadeklarowała spożywania 6-9 porcji alkoholu, a jedynie 1.10% respondentów przyznało, że sięga po 10 lub więcej porcji. 16% uczestników ankiet nie pije alkoholu.

Jeszcze niedawno pojawiały się doniesienia o korzyściach wynikających z umiarkowanego spożycia alkoholu. Jednak od niedawna narracja na ten temat się zmienia. Alkohol jest szkodliwy w każdej ilości, nie ma dowodów na jakiegokolwiek jego prozdrowotne jego działanie. Poniżej znajduje się wykres obrazujący zagadnienie dla gminy.

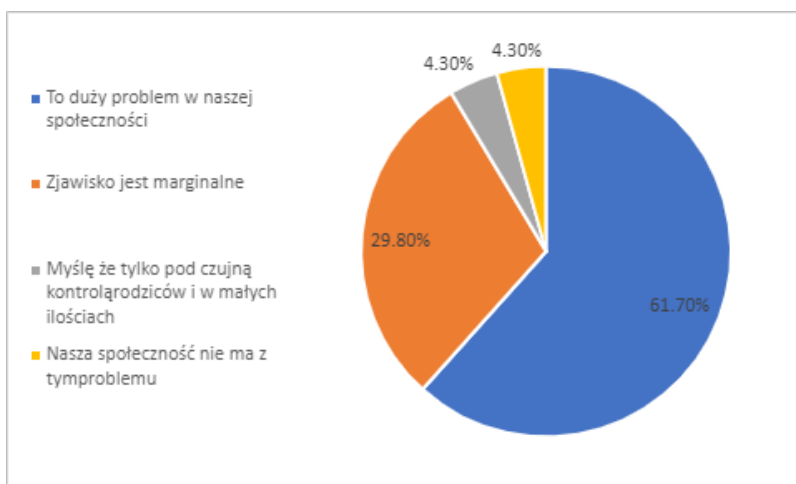
Wykres 6. W jakiej ilości standardowych porcji alkoholu zazwyczaj sięga Pan/Pani w dniu, w którym pije alkohol?

Większość respondentów (61.70%) uważa, że picie alkoholu przez osoby niepełnoletnie stanowi duży problem w ich społeczności. Jednakże, 29.80% respondentów uznaje to zjawisko za marginalne. Niewielki odsetek osób (4.30%) sądzi, że problem istnieje tylko pod czujną kontrolą rodziców i w małych ilościach, podobnie jak 4.30% uważa, że ich społeczność nie ma problemu z picie alkoholu przez osoby niepełnoletnie.

Opierając się na wynikach badania trzeba stwierdzić, że należy zwrócić szczególną uwagę na osoby niepełnoletnie i wdrażać wszelkie możliwe narzędzia służące opóźnieniu wieku inicjacji alkoholowej. Oto grafika jak rozkładały się odpowiedzi.

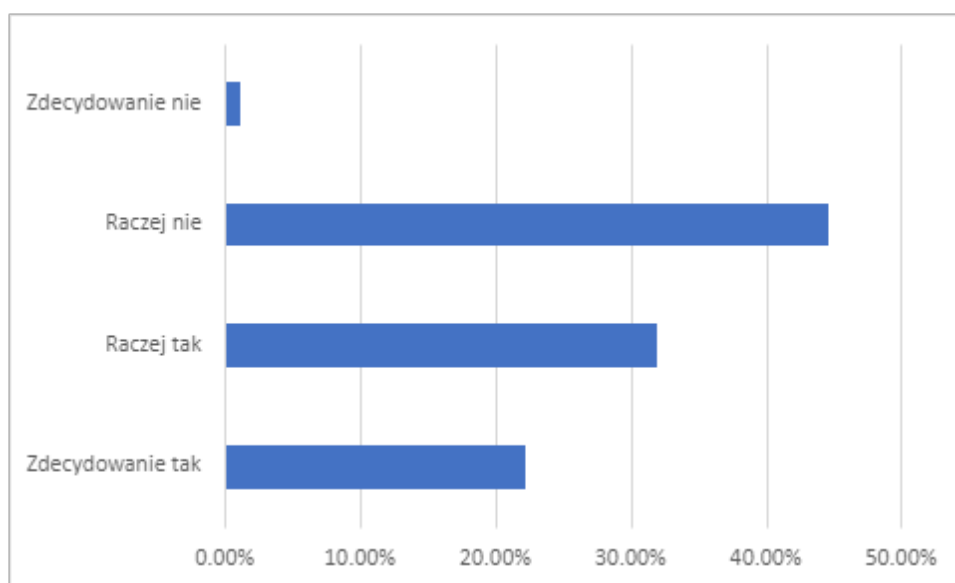
Wykres 7. Czy Pana/Pani zdaniem w społeczności lokalnej istnieje problem picia alkoholu przez osoby niepełnoletnie?

Respondenci różnie oceniają sytuację dotyczącą zakłócania porządku przez osoby pod wpływem alkoholu w gminie Dąbrowa Tarnowska. Jednak większość skłania się ku pozytywnemu stanowisku, gdzie 44.70% uważa, że raczej nie dochodzi do takich zakłóceń, a 1.10% zdecydowanie temu zaprzecza. Z drugiej strony, 22.30% uważa, że dochodzi do tego zdecydowanie, a 31.90% - że raczej tak.

Wykres poniżej pokazuje, że zdania w ankiecie są podzielone a odpowiedzi pozytywnie i negatywnie oceniające sytuację rozkładają się prawie na połowę.

Wykres 8. Czy w Pana/Pani mieście/gminie dochodzi do zakłócenia porządku przez osoby pod wpływem alkoholu?

Ostatnia część pytań to sześć pytań sondażowe dotyczące wiedzy i przekonań na temat alkoholu.

1. Niemal 15% respondentów zgadza się z stwierdzeniem że jedno piwo to nie alkohol, co może sugerować pewne bagatelizowanie spożycia alkoholu przez tę grupę. Zdecydowana większość (ponad 80%) nie podziela tego poglądu.

2. Wyniki są jednoznaczne - praktycznie wszyscy respondentów (99%) uznają, że kierowcy nie powinni prowadzić samochodu po spożyciu alkoholu, nawet w niewielkich ilościach.

3. Duża większość respondentów (ponad 63%) zdaje sobie sprawę z zagrożeń związanych z spożywaniem alkoholu w trakcie ciąży. Jednak blisko 10% nie ma jednoznacznego zdania w tej kwestii.

4. Ponad 65% respondentów zgadza się, że w społeczeństwie polskim istnieje zbyt duża tolerancja wobec picia alkoholu. To sugeruje pewne niezadowolenie z poziomu akceptacji społecznej dla konsumpcji alkoholu.

5. Większość respondentów (prawie 59%) potwierdza, że zna miejsca, gdzie uzależnieni lub ich rodziny mogą uzyskać pomoc. Jednak ponad 35% respondentów nie jest świadomych takich miejsc.

6. Trochę ponad jedna czwarta respondentów korzysta z edukacyjnych źródeł dotyczących alkoholu. Znaczna większość (ponad 61%) nie korzysta z takich źródeł, co może świadczyć o ograniczonym zaangażowaniu w edukację na temat alkoholu.

Odpowiedzi badanych mieszkańców gminy Dąbrowa Tarnowska przedstawia poniższa tabela i można je streścić następująco:

Istnieje świadomość społeczna dotycząca szkodliwości spożywania alkoholu w różnych kontekstach, takich jak ciąża czy prowadzenie pojazdów.

Zauważalne jest niezadowolenie z poziomu tolerancji społecznej wobec picia alkoholu. Mimo świadomości zagrożeń, istnieje grupa osób, które nie korzystają z edukacyjnych źródeł na temat alkoholu.

Znaczna część respondentów nie wie, gdzie uzyskać pomoc w przypadku uzależnienia, co może wskazywać na potrzebę zwiększenia dostępności informacji na ten temat.

Tabela 9. Wiedza i przekonania na temat alkoholu.

	Tak/ Zgadzam się	Nie/ Nie zgadzam się	Nie mam zdania/ Nie wiem
Jedno piwo to nie alkohol?	14,8%	80,8%	4,4%
Kierowcy mogą prowadzić samochód po niewielkiej ilości alkoholu?	1%	99%	0%
Wypicie lampki wina podczas ciąży może spowodować uszkodzenie płodu?	63,8%	26,7%	9,5%
Czy tolerancja wobec picia jest zbyt duża w polskim społeczeństwie?	65,8%	19,5%	14,7%
Czy wie Pan/Pani, gdzie w okolicy mogą uzyskać pomoc uzależnieni lub ich rodziny?	58,5%	35,1%	6,4%

3.3 Występowanie zjawiska uzależnienia od wyrobów nikotynowych.

Źródło: (CBOS. Komunikat z badań. Palenie papierosów. Nr 104/2019)

Według danych z badań CBOS, palenie jest regularne dla jednej piątej populacji Polski (21%), przy czym 5% przyznaje się do okazjonalnego palenia. Z ogólnopolskich badań wynika, że jedna czwarta respondentów (26%) miała doświadczenie palenia w przeszłości, natomiast prawie połowa populacji (48%) nigdy nie sięgnęła po papierosa.

Statystyki pokazują, że palenie dotyka jedną trzecią mężczyzn (31%), z czego 26% pali regularnie. Istnieje zauważalna różnica między płciami, gdyż 21% kobiet przyznaje się do palenia, a zaledwie 17% robi to regularnie.

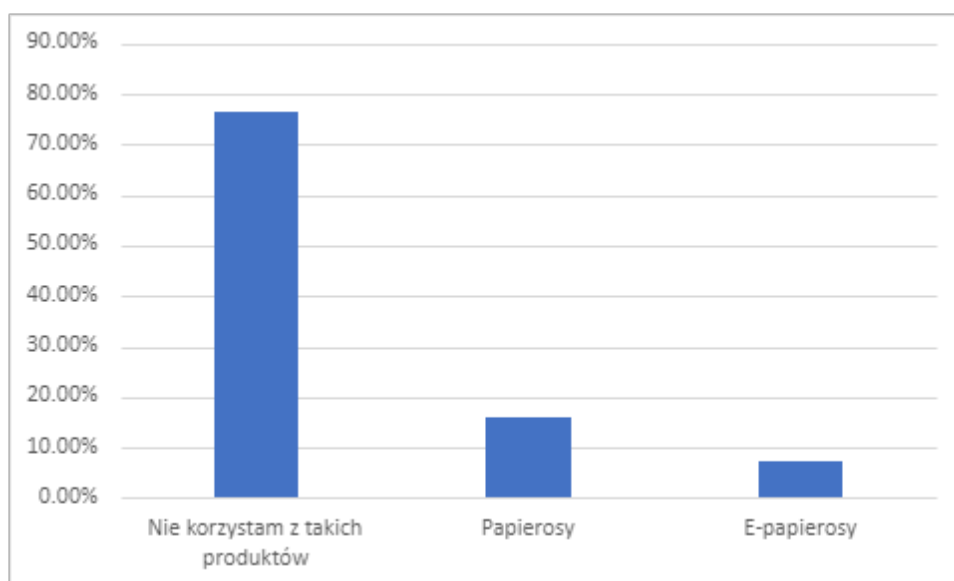
Największa częstość palenia występuje w grupie wiekowej 45–54 lata (35%) oraz między 55 a 64 rokiem życia (32%). Z kolei osoby w wieku 18–24 lata wykazują najniższą popularność palenia. W każdej grupie wiekowej mężczyźni palą częściej niż kobiety. Zaskakująco niewielki odsetek respondentów korzysta z papierosów elektronicznych, gdzie tylko 2% przyznaje się do regularnego palenia, a 1% deklaruje palenie okazjonalne.

Badania społeczne w gminie Dąbrowa Tarnowska wskazują, że większość respondentów (76.6%) nie korzysta z produktów nikotynowych, co może świadczyć o wzroście świadomości zdrowotnej i zmniejszaniu się spożycia tytoniu.

Grupa korzystająca z tradycyjnych papierosów stanowi 16%, co wskazuje na trwającą obecność palaczy tradycyjnych w społeczeństwie.

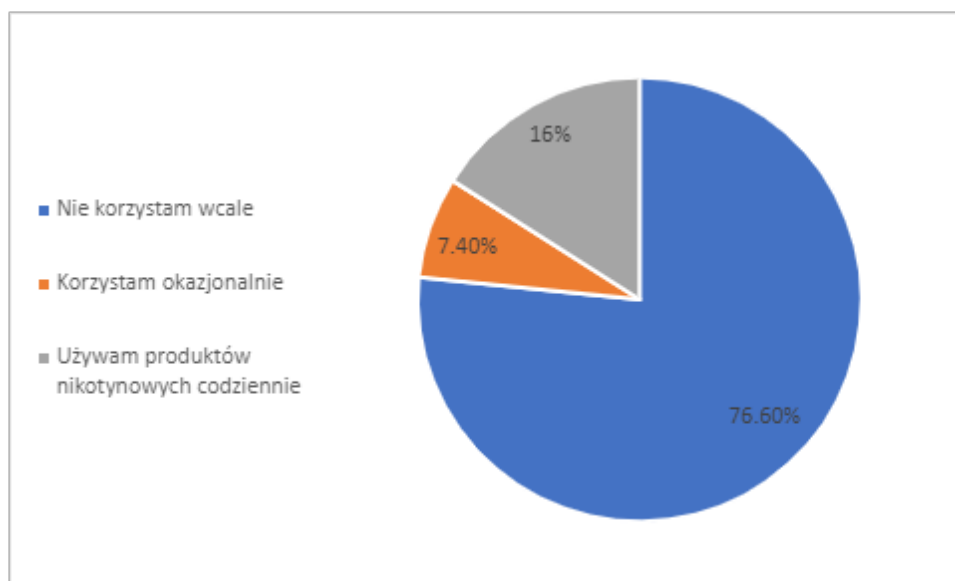
Wprowadzenie e-papierosów zdaje się zyskiwać na popularności, ale ich użycie ogranicza się do 7.4% respondentów, co może sugerować umiarkowane zainteresowanie tą formą nikotynową.

Wykres 9. Z jakich produktów nikotynowych Pan/Pani korzysta?

Badania dotyczące korzystania z produktów nikotynowych wskazują, że większość respondentów, bo aż 76.60%, nigdy nie korzysta z tego typu produktów. Około 7.40% zadeklarowało korzystanie z produktów nikotynowych okazjonalnie, natomiast 16% respondentów przyznało, że używa takich produktów codziennie. Warto zauważyć, że pomimo dostępności różnych form nikotyny, w tym tradycyjnych papierosów i e-papierosów, stosunkowo niewielki odsetek ankietowanych regularnie korzysta z tych substancji. Przedstawione wyniki mogą wskazywać na względnie niski poziom używania produktów nikotynowych wśród badanej grupy.

Wykres 10. Z jakich produktów nikotynowych Pan/Pani korzysta?

Ostatnie pytanie dotyczące wyrobów nikotynowych było pytaniem otwartym w którym zapytaliśmy mieszkańców o to w jakim wieku zapalili papierosa po raz pierwszy. Odpowiedzi mieszczą się w przedziale wiekowym od 6 do 32 lat. Stosunkowo najczęściej odpowiedzi plasuje się między 17 a 19 rokiem życia, a następnie na drugim miejscu co do ilości są odpowiedzi między 15 i 16 lat.

3.4 Substancje psychoaktywne. Narkotyki i Dopalacze – postawy, wiedza zagrożenia w społeczności.

(Źródło: Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, *Raport o stanie narkomanii w Polsce- 2019*, Warszawa 2019).

Według danych z badań populacyjnych za rok 2019 w Polsce, odsetek osób mających kontakt z alkoholem wyniósł 89,7%, co jest 16 razy wyższe niż odsetek osób, które miały kontakt

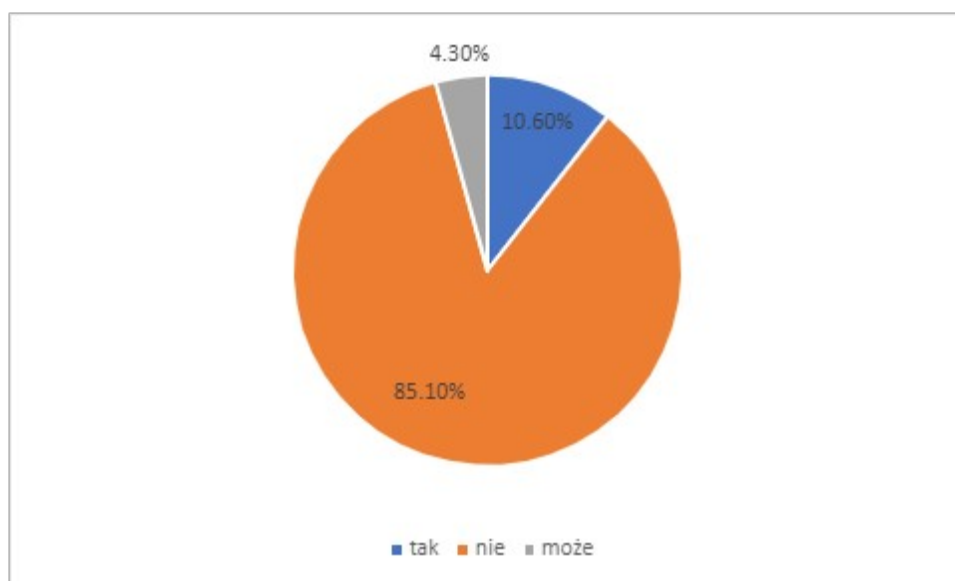
z narkotykami (5,4%) w tej samej grupie wiekowej (15-64 lata).

Zgodnie z najnowszym badaniem Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii i Kantar Polska z 2018 roku, marihuana była najczęściej używanym narkotykiem w populacji ogólnej, z odsetkiem 12,1%. Spośród badanych w wieku 15-34 lata, 7,8% przyznało się do zażywania marihuany, a różnice między płciami były widoczne, gdzie wyższy odsetek odnotowano wśród mężczyzn (16,4%) niż wśród kobiet (7,7%).

Uzyskane wyniki badań mieszkańców gminy Dąbrowa Tarnowska wskazują, że około 10,6% respondentów przyznało, że w swoim życiu spróbowało mocniejszej substancji psychoaktywnej niż alkohol.

Zdecydowana większość, czyli 85,1%, nie miała doświadczenia z tego typu substancjami. Niewielki odsetek ankietowanych (4,3%) wyraził wątpliwość lub pozostawił kwestię otwartą, możliwe, że mieli doświadczenie, ale nie zdecydowali się tego jednoznacznie stwierdzić.

Wykres 11. Czy spróbował Pan/Pani kiedykolwiek w życiu mocniejszej substancji psychoaktywnej niż alkohol?

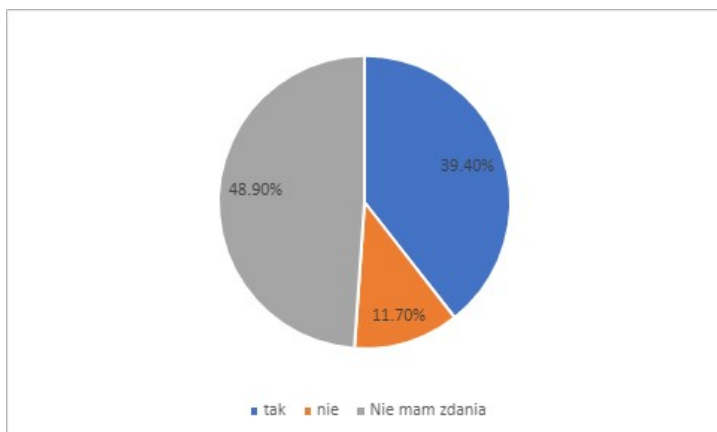
Niemal 40% respondentów uważa, że w ich otoczeniu łatwo jest nabyć substancje psychoaktywne, które nie są zalegalizowane przez prawo.

Zaledwie 11,7% ankietowanych uważa, że nie jest łatwo dostęp do nielegalnych substancji psychoaktywnych w ich otoczeniu.

Niemal połowa respondentów (48,9%) nie ma jednoznacznego zdania na ten temat, co może sugerować brak pewności lub wiedzy na ten temat.

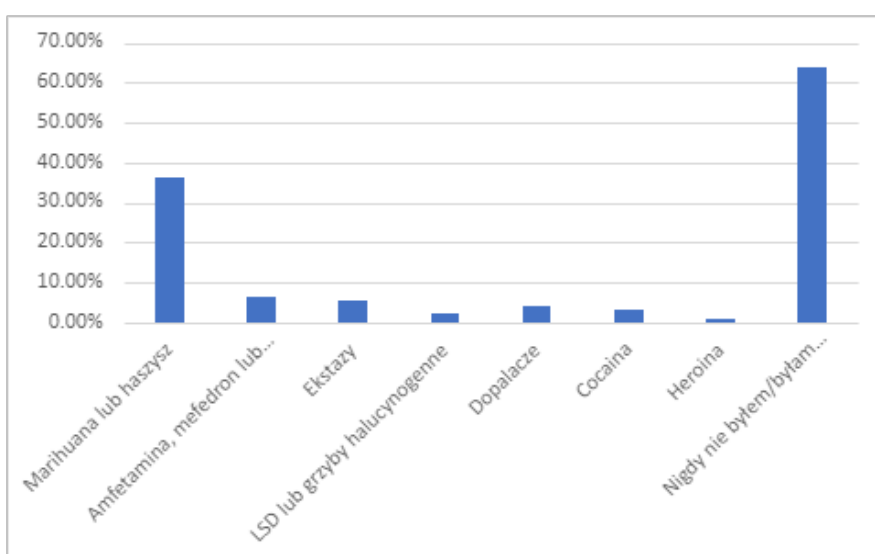
Na podstawie wyników badania ankietowego wskazującego na możliwość łatwego dostępu do substancji psychoaktywnych niezalegalizowanych przez prawo w otoczeniu gminy Dąbrowa Tarnowska.

Wykres 12. Czy uważa Pan/Pani, że w Państwa otoczeniu łatwo nabyć substancje psychoaktywne nie zalegalizowane przez prawo?

Następne pytanie poruszało problematykę rodzaju substancji psychoaktywnych obecnych w środowisku lokalnym. Wyniki ankiety pokazują, że znaczna większość respondentów (63.8%) nigdy nie była świadkiem przyjmowania substancji psychoaktywnych innych niż alkohol. Natomiast w przypadku osób, które miały takie doświadczenia, najczęściej obserwowane były sytuacje związane z marihuaną lub haszyszem (36.2%). Pozostałe substancje, takie jak amfetamina, mefedron, ekstazy, LSD, grzyby halucynogenne, dopalacze, kokaina i heroina, były wymieniane przez mniejszy odsetek respondentów. Wnioskiem z ankiety może być stwierdzenie, że większość badanych nie miała bezpośrednich doświadczeń z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych przez innych, co może wskazywać na ograniczone zjawisko tego rodzaju obserwacji w społeczności lokalnej.

Wykres 13. Jeżeli Pan/Pani byli świadkiem przyjmowania substancji psychoaktywnej innej niż alkohol to jakie to były substancje?

Wyniki badania wskazują na pewne zaniepokojenie i świadomość społeczności w gminie dotyczącą styczności młodzieży szkolnej z substancjami psychoaktywnymi. Poniżej znajdują się wnioski oraz sugestie dla gminy:

Znaczna część respondentów (78,7%) uważa, że młodzież szkolna ma styczność z substancjami psychoaktywnymi. To sygnał, że istnieje potrzeba wzmożonej edukacji na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

Niemal połowa respondentów (47,8%) zdaje się znać różnicę między marihuaną CBD a THC. Jednak istnieje również znaczna grupa (35,1%), która nie ma zdania na ten temat. Edukacja na temat rodzajów substancji psychoaktywnych, ich właściwości i skutków jest kluczowa. Większość respondentów (76,5%) uważa, że potrafią rozpoznać osobę będącą pod wpływem środków psychoaktywnych. To może być podstawa do opracowania programów szkoleń dla społeczności lokalnej, w tym nauczycieli, rodziców i pracowników służby zdrowia, aby pomóc w efektywnym rozpoznawaniu i reagowaniu na przypadki użycia substancji psychoaktywnych.

Większość respondentów (65,9%) uważa, że potrafi rozróżnić tzw. miękkie i twarde narkotyki. Jednak, istnieje grupa (24,4%), która nie ma zdania w tej kwestii. Dalsze działania edukacyjne mogą pomóc w zwiększeniu świadomości społeczności na temat różnic między różnymi rodzajami substancji psychoaktywnych.

Podsumowując, gmina powinna kontynuować i rozwijać programy edukacyjne oraz promować świadomość w zakresie problematyki substancji psychoaktywnych, zwłaszcza w kontekście młodzieży szkolnej. Wsparcie dla rodzin, nauczycieli i pracowników służby zdrowia może przyczynić się do skutecznego przeciwdziałania problemowi styczności z substancjami psychoaktywnymi w społeczności.

Tabela 10. Które z poniższych twierdzeń są prawdziwe.

	Prawda	Fałsz	Nie mam zdania
Młodzież szkolna ma styczność z substancjami psychoaktywnymi?	78,7%	4,2%	17,1%
Wiem co to i czym różni się marihuana CBD od THC?	47,8%	17,1%	35,1%
Myślę, że wiem, jak rozpoznać osobę, która jest pod wpływem środków psychoaktywnych?	76,5%	3,3%	20,2%
Rozróżniamy tzw. miękkie i twarde narkotyki?	65,9%	9,7%	24,4%

3.5 Zjawisko przemocy w rodzinie.

(Źródło: CBOS, *Komunikat z badań: Przemoc i konflikty w domu*, Warszawa, kwiecień 2019)

Według wyników ogólnopolskich badań z 2019 roku, badani zgłaszają, że w większości rodzin występują sytuacje konfliktowe (71%). Szczegółowa analiza pokazuje, że te nieporozumienia zazwyczaj mają charakter sporadyczny (54%), podczas gdy około 17% respondentów przyznaje, że w ich rodzinach kłótnie wybuchają co najmniej kilka razy w miesiącu. W ciągu ostatnich siedmiu lat ogólna częstotliwość konfliktów w rodzinach pozostaje w zasadzie niezmienną. Badani wskazują, że dom, obok pracy, szkoły i ulic spoza najbliższego otoczenia, jest miejscem, w którym najwięcej osób miało doświadczenia z przemocą (8% zadeklarowało takie doświadczenia).

Niewiele mniej respondentów przyznało się do doświadczenia przemocy w najbliższej okolicy (7%). Rzadziej zdarzały się przypadki agresji w miejscach publicznych, takich jak restauracje, kawiarnie, dyskoteki (5%), środkach komunikacji, takich jak pociąg, autobus, tramwaj, taksówka (5%) lub w innych miejscach (4%).

W kontekście przemocy, zarówno fizycznej, jak i psychicznej, wyniki badania wskazują na powszechne występowanie tego zjawiska w polskim społeczeństwie. Jednak badanie tego zjawiska jest trudne, ponieważ osoby doświadczające przemocy różnorodnie interpretują swoje doświadczenia, często racjonalizując zachowanie sprawcy lub go usprawiedliwiając. W ramach badania oceniono również rozpowszechnienie przemocy fizycznej i psychicznej w lokalnym środowisku, bez bezpośrednich pytań dotyczących bycia ofiarą lub sprawcą przemocy w rodzinie.

Z badań wynika, że 20% respondentów zna osoby w swoim otoczeniu, które doświadczają przemocy w rodzinie, a kolejne 19% ma podejrzenia w tej sprawie. Zdecydowana większość, tj. 61%, deklaruje jednak, że nie zna osób będących ofiarami przemocy w rodzinie.

Jeśli chodzi natomiast o mieszkańców gminy Dąbrowa Tarnowska to odpowiadali oni na pytania dotyczące przemocy domowej następująco: 35.10% respondentów potwierdza, że ktoś w ich rodzinie lub sąsiedztwie doświadczył przemocy.

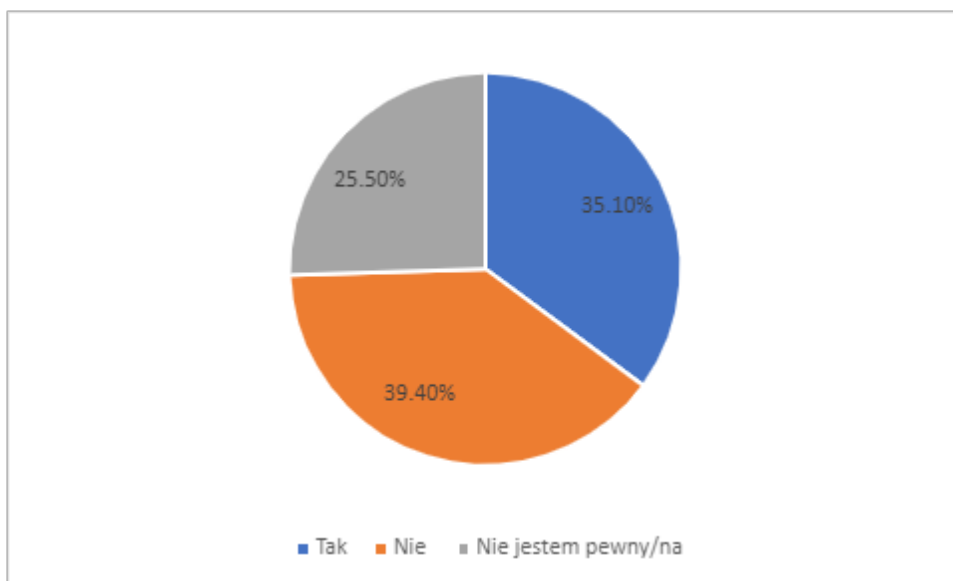
39.40% respondentów zadeklarowało brak pewności lub informacji na temat wystąpienia przemocy w ich najbliższym otoczeniu.

Ważne jest zauważenie, że 25.50% badanych jest niepewnych lub nie potrafi określić, czy ktoś z ich otoczenia doświadczył przemocy.

Z badania wynika, że istnieje potrzeba zwiększenia świadomości mieszkańców na temat przemocy w rodzinie i dostępnych środków wsparcia.

Warto kontynuować badania i analizować sytuację, aby dostosować działania gminy do realnych potrzeb społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Poniżej przedstawiono odpowiadający pytaniu wykres.

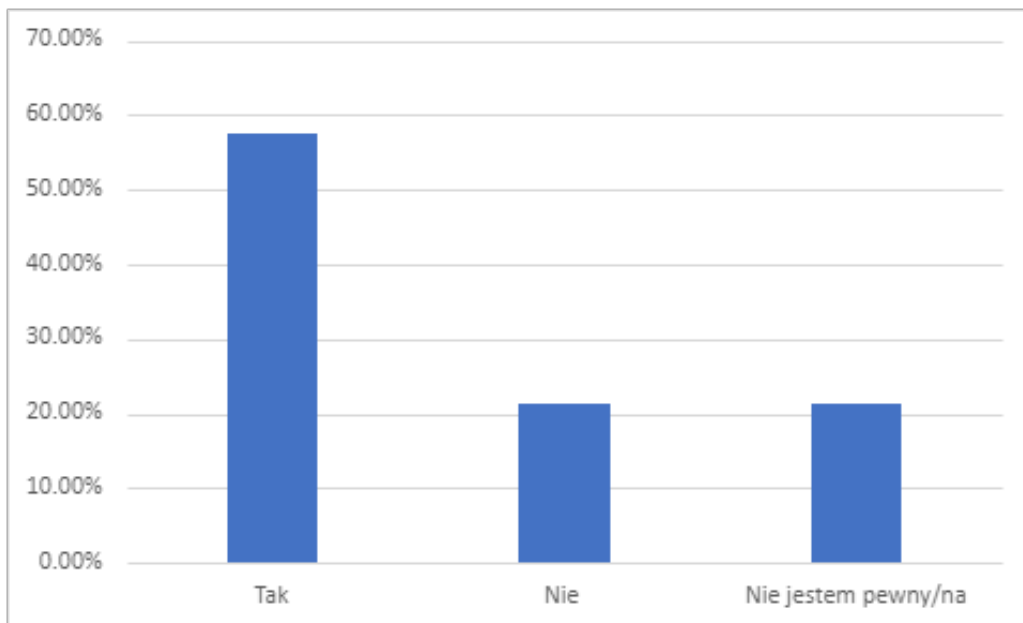
Wykres 14. Czy ktoś w Pana/Pani rodzinie lub sąsiedztwie doświadczył przemocy w rodzinie?

W następnym pytaniu dotyczącym przemocy respondenci wypowiedzieli się na temat dostępności wsparcia dla ofiar przemocy i tak 57.4% respondentów potwierdza, że mają świadomość dostępności wsparcia dla ofiar przemocy domowej w ich społeczności. Natomiast 21.3% badanych nie jest pewnych, czy istnieje wsparcie dla ofiar przemocy domowej.

Podobny odsetek, także 21.3%, nie zdaje sobie sprawy z dostępności takiego wsparcia. Mimo że znaczna część respondentów zdaje sobie sprawę z dostępności wsparcia, istnieje grupa osób, które są niepewne lub nieświadome istniejących środków wsparcia.

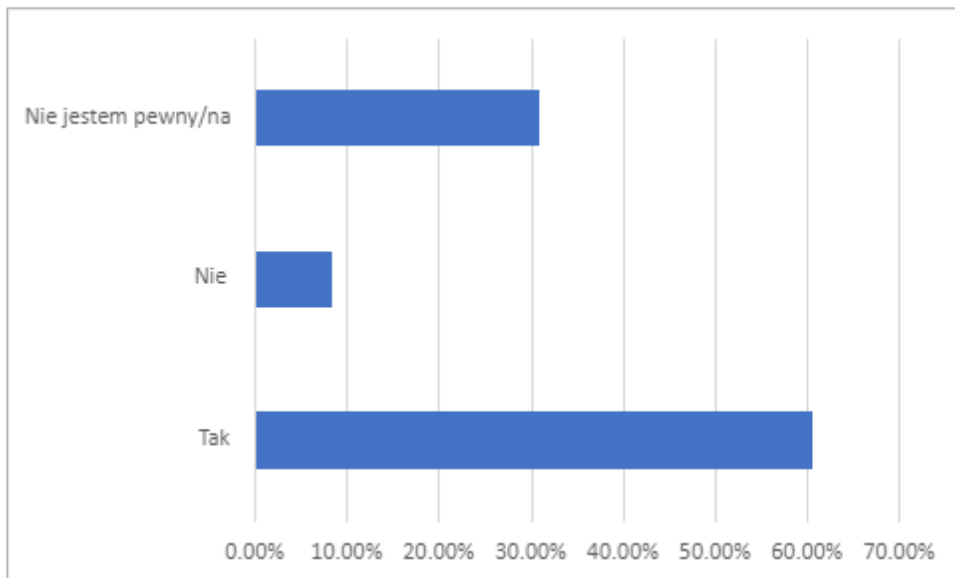
Wykres 15. Czy ma Pan/Pani świadomość dostępności wsparcia dla ofiar przemocy domowej w waszej społeczności?

Kolejnym zagadnieniem w ankiecie była kwestia bagatelizowania i ukrywania przemocy w społeczności. Wyniki badania sugerują, że istnieje powszechne przekonanie o bagatelizowaniu lub ukrywaniu problemu przemocy w rodzinie w społeczności. Kluczowe wnioski to, że 60.6% respondentów uważa, że problem przemocy w rodzinie jest bagatelizowany lub ukrywany w ich społeczności.

Odwrotnie uważa jedynie 8.5% a więc nie uważa, aby problem był bagatelizowany lub ukrywany. Jednak, że 30.9% respondentów nie jest pewnych lub nie udzieliło jednoznacznej odpowiedzi w tej kwestii.

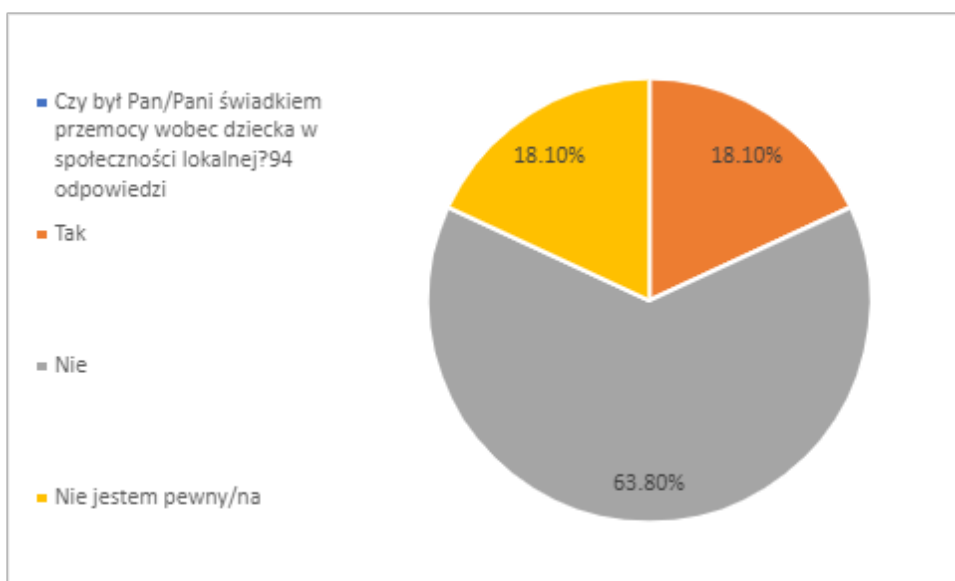
Wykres 16. Czy uważa Pan/Pani, że problem przemocy w rodzinie jest w waszej społeczności bagatelizowany lub ukrywany?

Szczególną uwagę należy zwrócić na kolejne pytanie, które porusza przemoc wobec dzieci. Z udzielonych przez mieszkańców odpowiedzi wynika, że 18.1% było świadkami przypadków przemocy wobec dzieci w swojej społeczności lokalnej, a więc prawie co piąty respondent. Natomiast inaczej odpowiedziało 63.8% badanych nie było świadkiem przemocy wobec dzieci a 18.1% respondentów nie jest pewnych lub nie udzieliło jednoznacznej odpowiedzi w tej kwestii.

Wyniki sugerują, że choć część społeczności była świadkiem przemocy wobec dzieci, to jednak większość respondentów nie miała takich doświadczeń.

Wykres 17. Czy był Pan/Pani świadkiem przemocy wobec dziecka w społeczności lokalnej?

3.6 Uzależnienia behawioralne (hazard oraz tzw. "uzależnienia od ekranów i nowych mediów").

(Źródło: Centrum Badania Opinii Społecznych, *Komunikat z badań: Pracoholicy, siecioholicy, hazardziści. Uzależnienia od zachowań*, Warszawa, czerwiec 2015).

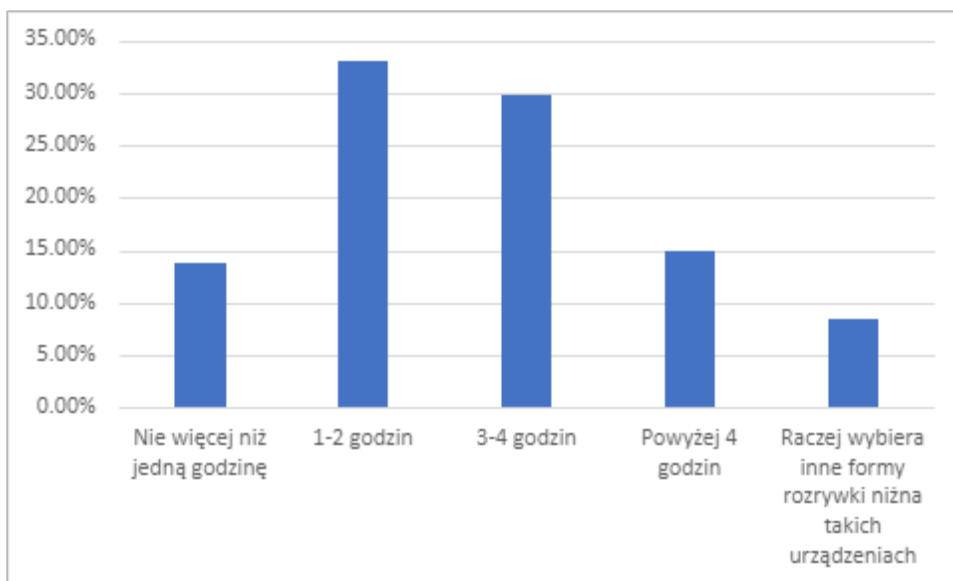
Ogólnopolskie badania wykazują, że podczas 12 miesięcy poprzedzających badanie, jedna trzecia Polaków w wieku 15 i więcej lat uczestniczyła w grach hazardowych (34,2%). Gry liczbowe Totalizatora Sportowego cieszą się największą popularnością, przyciągając 26,8% uczestników, natomiast zdrapki stanowią kolejne popularne źródło rozrywki (13,3%). Loterie/konkursy SMS-owe oraz automaty do gier z niskimi wygranymi również są praktykowane, z udziałem odpowiednio 7,4% i 4,5% badanych. Mało kto kojarzy takie gry i zachowania z czynnością która może przerodzić się w uzależnienie behawioralne.

Z kolei 7,1% Polaków w wieku 15 lat i więcej gra w gry hazardowe co najmniej dwa razy w tygodniu. Objawy zagrożenia uzależnieniem od hazardu stwierdza 5,3% ogółu badanych, a 0,7% wykazuje pewne symptomy problemu z hazardem. Wśród graczy biorących udział w grach na pieniądze, 2,2% może doświadczać rzeczywistych problemów z hazardem.

Tak więc sekcja w ankiecie dla dorosłych mieszkańców gminy Dąbrowa Tarnowska poruszała ważne zagadnienie jakim są uzależnienia behawioralne.

Respondenci różnią się w zakresie czasu, jaki codziennie poświęcają na korzystanie ze smartfona lub komputera w celach rozrywkowych. 13.80% z nich ogranicza się do nie więcej niż jednej godziny dziennie. Grupa korzystająca od 1 do 2 godzin obejmuje 33% respondentów. 29.80% zadeklarowało spędzanie czasu w przedziale 3-4 godzin, natomiast 14.90% osób korzysta z tych urządzeń przez ponad 4 godziny dziennie. Istnieje także grupa 8.50% respondentów, którzy raczej wybierają inne formy rozrywki niż korzystanie z smartfona lub komputera.

Wykres 18. Ile czasu dziennie korzysta Pan/Pani ze smartfona lub komputera w celach rozrywkowych. Np. media społecznościowe lub gry komputerowe?

Uzyskane wyniki z kolejnego pytania tym razem sondażowego wskazują, że 41,6% zdecydowanie lub raczej unika korzystania z telefonu komórkowego lub mediów społecznościowych, aby przeżyć moment bez ekranu.

W kwestii wpływu mediów społecznościowych na samopoczucie emocjonalne mieszkańcy odpowiedzieli następująco: 36,1% ankietowanych zdecydowanie uważa, że takie korzystanie wpływa na ich samopoczucie. 32,9% raczej uważa, że wpływ jest pozytywny lub łagodny, 21,2% raczej nie widzi wpływu a 9,6% zdecydowanie uważa, że korzystanie nie wpływa na ich samopoczucie emocjonalne.

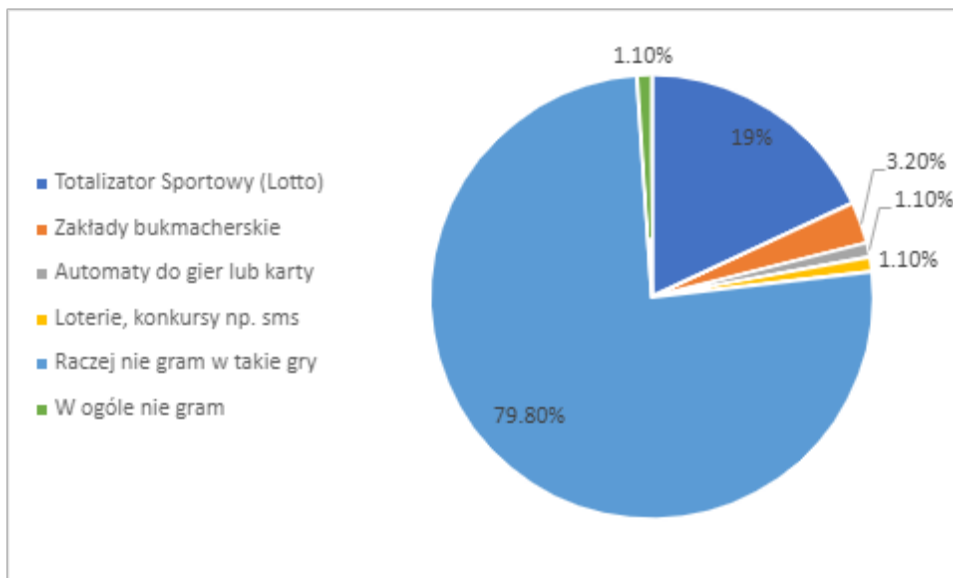
Tabela 11. Zestaw pytań sondażowych.

	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Czy od czasu do czasu nie odbierasz telefonu komórkowego lub nie korzystasz z mediów społecznościowych, aby przeżyć moment bez ekranu?	41,6%	31,9%	21,2%	5,3%
Czy czujesz, że korzystanie z mediów społecznościowych wpływa na Twoje samopoczucie emocjonalne?	36,1%	32,9%	21,2%	9,6%
Czy kiedykolwiek doświadczyłeś/aś trudności w utrzymaniu równowagi między	14,8%	21,2%	26,5%	37,5%

czasem spędzonym w sieci a innymi aktywnościami żywymi?

Następnie badana była popularność wśród gier hazardowych w których można wygrać pieniądze cieszy się Totalizator Sportowy (Lotto), korzysta z niego 19% respondentów. Zakłady bukmacherskie oraz automaty do gier lub karty są mniej popularne, z udziałem odpowiednio 3.20% i 1.10% badanych. Loterie, konkursy np. SMS stanowią również niewielki odsetek wyboru (1.10%). Zdecydowana większość respondentów (79.80%) raczej nie gra w tego rodzaju gry, a 1.10% w ogóle nie uczestniczy w tego typu rozrywce.

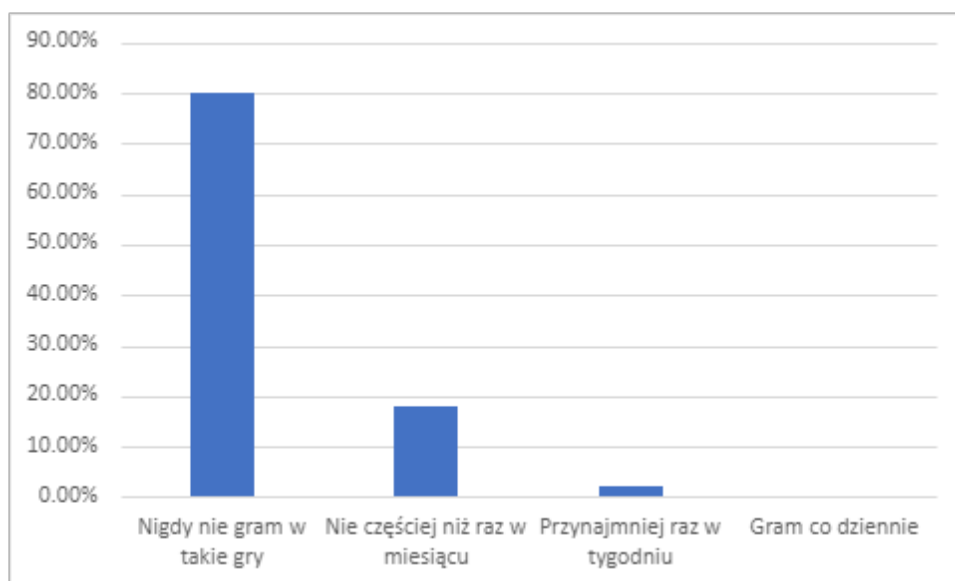
Wykres 19. Z jakich gier w których można wygrać pieniądze korzysta Pan/Pani najchętniej?

Przedostatnie pytanie dotyczyło częstotliwości z jaką grają w gry na pieniądze badani mieszkańcy gminy. Największa grupa respondentów (79.80%) nigdy nie gra w grach hazardowych, w których można wygrać pieniądze.

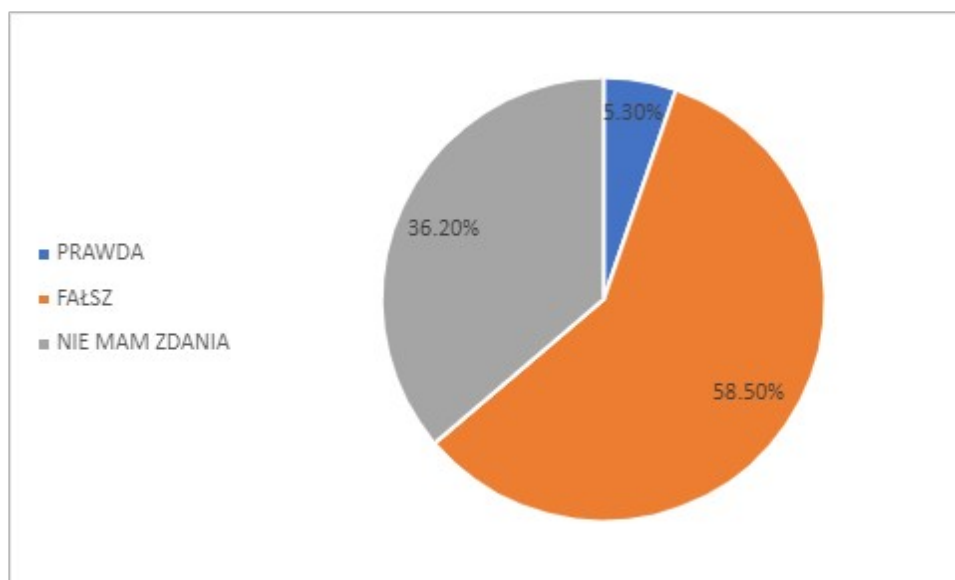
Natomiast 18.10% gra nie częściej niż raz w miesiącu, 2.10% przynajmniej raz w tygodniu, a żadna z badanych osób nie gra w tego typu gry codziennie.

Wykres 20. Jak często gra Pan/Pani w gry w których można wygrać pieniądze?

W ostatnim pytaniu dotyczącym uzależnień behawioralnych większość respondentów (58.50%) odpowiedziała, że gry hazardowe nie są sposobem na zdobycie dodatkowego dochodu. 36.20% osób nie ma zdania na ten temat, a 5.30% uważa, że gry hazardowe stanowią sposób na dodatkowy dochód.

Wykres 21. Czy według Pana/Pani gry hazardowe to sposób zdobycia dodatkowego dochodu?

ROZDZIAŁ IV

PROBLEMY SPOŁECZNE WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

4.1 Respondenci, cele i metody badania.

Badanie zostało przeprowadzone wśród uczniów klas 4-8 szkół podstawowych z terenu gminy Dąbrowa Tarnowska, a respondenci brali udział w ankiecie za pomocą metody sondy internetowej, korzystając z platformy Google Forms.

Badanie było realizowane podczas lekcji wychowawczych lub informatyki. Łącznie w badaniu uczestniczyło 517 uczniów. Uczniów podzielono na dwie oddzielne grupy wiekowe klasy 4-6, oraz 7-8.

Korzyści z zastosowania metody sondy internetowej:

Efektywność czasowa: Badanie realizowano w trakcie zajęć szkolnych, co pozwoliło na maksymalną efektywność czasową i ograniczenie zakłóceń w normalnym trybie życia szkoły.

Bezpieczeństwo i anonimowość: Sonda internetowa gwarantuje uczestnikom pełne zachowanie prywatności i anonimowości, co sprzyja szczerym odpowiedziom.

Łatwość dostępu: Uczniowie mieli łatwy dostęp do ankiety poprzez platformę online, co zwiększyło chęć udziału w badaniu.

Zautomatyzowany proces: Korzystając z narzędzi online, zbieranie i przetwarzanie danych, odbywa się w sposób zautomatyzowany, co pozwala na szybkie i skuteczne analizy wyników.

Reprezentatywność grupy: Dzięki liczbie 517 uczestników możemy uzyskać bardziej reprezentatywne wyniki, co zwiększa wiarygodność i generalizowalność uzyskanych danych.

Dodatkowo, warto uwzględnić, że przeprowadzenie badania w środowisku szkolnym może dostarczyć ważnych informacji na temat potrzeb i percepcji młodego pokolenia w kontekście badanych zagadnień.

Cele szczegółowe:

- Stosunki i relacje z innymi ludźmi.
- Przemoc oraz cyberprzemoc wśród dzieci i młodzieży.
- Spędzanie czasu wolnego przez środowisko uczniów.
- Postawy i przekonania dotyczące alkoholu wśród dzieci i młodzieży, oraz wychwytywanie zachowań ryzykownych w tym obszarze.
- Problematyka uzależnienia od tzw. "nowych technologii".
- Odżywianie
- Postawy i przekonania dotyczące substancji psychoaktywnych tj. narkotyki i dopalacze. Wychwytywanie zachowań ryzykownych w tym obszarze.
- Badanie zjawiska gier na pieniądze wśród dzieci i młodzieży.

- Wyroby nikotynowe w środowisku młodej społeczności gminy.

4.2 Stosunki i relacje z innymi ludźmi.

W pierwszej kolejności uczniowie zostali zapytani o relacje z otoczeniem. Ujawnione wyniki badania uczniów klas 4-6 pokazują, że prawie 82,2% uczniów czuje, że może porozmawiać ze swoimi rodzicami o problemach i uczuciach, co wskazuje na istnienie otwartej atmosfery domowej.

Zdecydowana większość, czyli 70,2%, często spędza czas z rodzicami poza domem, co sugeruje

pozytywne relacje rodzinne.

Większość uczniów 85,2% odczuwa, że ma przyjaciół w szkole, z którymi dobrze się dogaduje, co wskazuje na silne relacje przyjacielskie wśród uczniów.

W badaniu zauważalne są sytuacje, w których uczniowie czują się wykluczani lub niewłaściwie traktowani przez rówieśników, jednak to zjawisko dotyczy 33,1% respondentów. W kwestii wsparcia edukacyjnego, 65,5% uczniów czuje, że może zwrócić się do nauczycieli z pytaniami lub prośbą o pomoc w nauce.

Podsumowując, większość uczniów doświadcza pozytywnych relacji z rodziną, przyjaciółmi w szkole oraz jest świadoma dostępu do wsparcia edukacyjnego ze strony nauczycieli. Niemniej jednak, zjawisko wykluczania wśród rówieśników wymaga uwagi i działań profilaktycznych w środowisku szkolnym.

Tabela 12. Które z poniższych twierdzeń są prawdziwe? (Klasy 4-6)

	Prawda	Falsz	Brak pewności
Czuję, że mogę porozmawiać ze swoimi rodzicami o problemach i uczuciach.	82,2%	5,6%	12,2%
Często spędzam czas z rodzicami poza domem Np. na wspólnych wyjściach	70,2%	10,7%	19,1%
Czuję, że mam przyjaciół w szkole z którymi dobrze się dogaduję.	85,2%	4,1%	10,7%

Zdarzają się sytuacje w których czuję się wykluczony/a lub niewłaściwie traktowany/a przez rówieśników	33,1%	37,7%	29,2%
Czy czujesz, że możesz zwrócić się do nauczycieli z pytaniami lub prośbą o pomoc w nauce.	65,5%	15%	19,3%

Natomiast w klasach 7 i 8 odpowiedzi na pytania dotyczące relacji i wsparcia społecznego wypadły następująco. Około 68,3% uczniów czuje, że może porozmawiać ze swoimi rodzicami o problemach i uczuciach, choć pozostaje grupa 22,4%, która nie jest pewna swojej otwartości w tej kwestii.

Większość uczniów, bo 62,8%, często spędza czas z rodzicami poza domem, co wskazuje na istnienie pewnych relacji rodzinnych.

Większość uczniów 84,3% odczuwa, że ma przyjaciół w szkole, z którymi dobrze się dogaduje, co jest pozytywnym sygnałem dla relacji społecznych wśród uczniów.

Znaczna liczba uczniów 42,8% doświadcza sytuacji, w których czują się wykluczani lub niewłaściwie traktowani przez rówieśników, co może wymagać działań prewencyjnych w środowisku szkolnym.

W kwestii wsparcia edukacyjnego, 46,3% uczniów czuje, że może zwrócić się do nauczycieli z pytaniami lub prośbą o pomoc w nauce. Jednak istnieje także grupa (31,3%), która nie jest pewna tej możliwości.

Podsumowując, choć większość uczniów doświadcza pozytywnych relacji z rodziną i przyjaciółmi w szkole, zjawisko wykluczania wśród rówieśników jest dość powszechne, a niektórzy uczniowie mają wątpliwości co do możliwości zwrócenia się o pomoc do nauczycieli. Warto zwrócić uwagę na rozwijanie więzi społecznych wśród uczniów oraz świadomość dostępu do wsparcia edukacyjnego.

Tabela 13. Które z poniższych twierdzeń są prawdziwe? (Klasy 7-8)

	Prawda	Falsz	Brak pewności
Czuję, że mogę porozmawiać ze swoimi rodzicami o problemach i uczuciach.	68,3%	9,3%	22,4%
Często spędzam czas z rodzicami poza domem Np. na wspólnych wyjściach	62,8%	21,6%	15,6%
Czuję, że mam przyjaciół w	84,3%	4,9%	9,9%

szkole z którymi dobrze się dogaduję.			
Zdarzają się sytuacje w których czuję się wykluczony/a lub niewłaściwie traktowany/a przez rówieśników	42,8%	34,8%	22,4%
Czy czujesz, że możesz zwrócić się do nauczycieli z pytaniami lub prośbą o pomoc w nauce.	46,3%	31,3%	22,4%

4.3 Przemoc oraz cyberprzemoc wśród dzieci i młodzieży.

Na pierwsze pytanie dotyczące przemocy prawie połowa 47,4% uczniów przyznaje, że doświadczyło przemocy słownej lub emocjonalnej ze strony innych, co stanowi znaczącą część badanej grupy.

Około 63,3% uczniów nie doświadczyło sytuacji, w których było zastraszane lub bite przez innych.

Tabela 14. Odpowiedz na poniższe pytania wybierając dla każdego jedną z odpowiedzi. (Klasy 4-6)

	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Nie, ale byłem świadkiem takiej sytuacji
Czy kiedykolwiek doświadczyłeś/łaś przemocy słownej lub emocjonalnej ze strony innych?	21,4%	26%	22,4%	22%	8,2%
Czy zdarzały się sytuacje, w których byłeś/	9%	12,7%	20,7%	53,3%	4,3%

byłaś zastraszany/a
lub bity/a przez in-
nych?

W tym samym pytaniu, ale skierowanym do grupy uczniów w wieku 13 i 14 lat (7 i 8 klasa) 60,7% uczniów przyznaje, że doświadczyło przemocy słownej lub emocjonalnej ze strony innych. To istotny odsetek badanej grupy.

Około 66,7% uczniów nie doświadczyło sytuacji, w których było zastraszane lub bite przez innych. To zdecydowanie istotny problem, wymagający działań prewencyjnych i edukacyjnych w środowisku szkolnym.

Podsumowując, wyniki wskazują na istnienie problemu przemocy słownej lub emocjonalnej oraz fizycznej wśród uczniów. Działania prewencyjne, wsparcie psychologiczne oraz edukacja na temat tolerancji i szacunku wobec innych mogą odegrać kluczową rolę w poprawie sytuacji. Ważne jest, aby szkoła podejmowała aktywne kroki w zwalczaniu przemocy i tworzeniu bezpiecznego środowiska edukacyjnego.

Tabela 15. Odpowiedź na poniższe pytania wybierając dla każdego jedną z odpowiedzi. (Klasy 7-8)

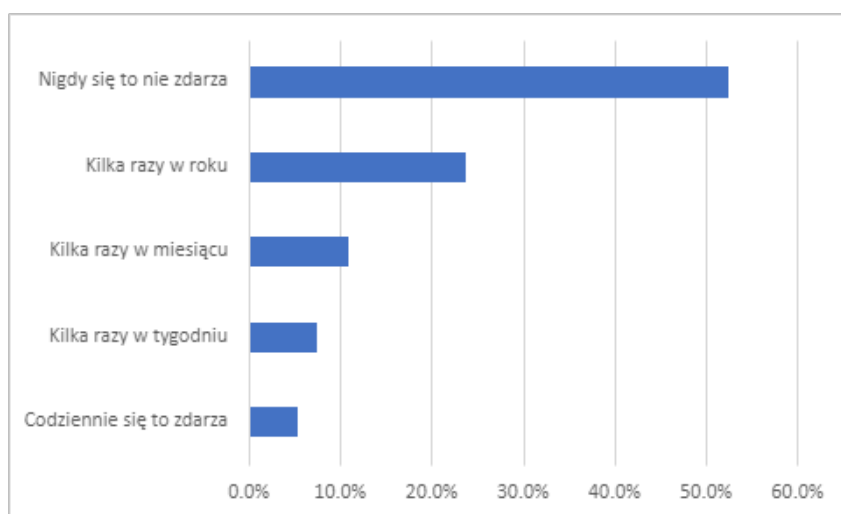
	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Nie, ale byłem świadkiem takiej sytuacji
Czy kiedykolwiek doświadczyłeś/łaś przemocy słownej lub emocjonalnej ze strony innych?	31,1%	29,6%	19,7%	13,7%	5,9%
Czy zdarzały się sytuacje, w których byłeś/	13,7%	12,3%	27,3%	39,4%	7,3%

byłaś zastraszany/a
lub bity/a przez in-
nych?

Kolejnym zagadnieniem w badaniu dla uczniów klas 4-6 była cyberprzemoc i tak największa grupa respondentów, bo aż 52,5%, stwierdziła, że nigdy nie doświadcza przemocy ze strony innych uczniów w szkole.

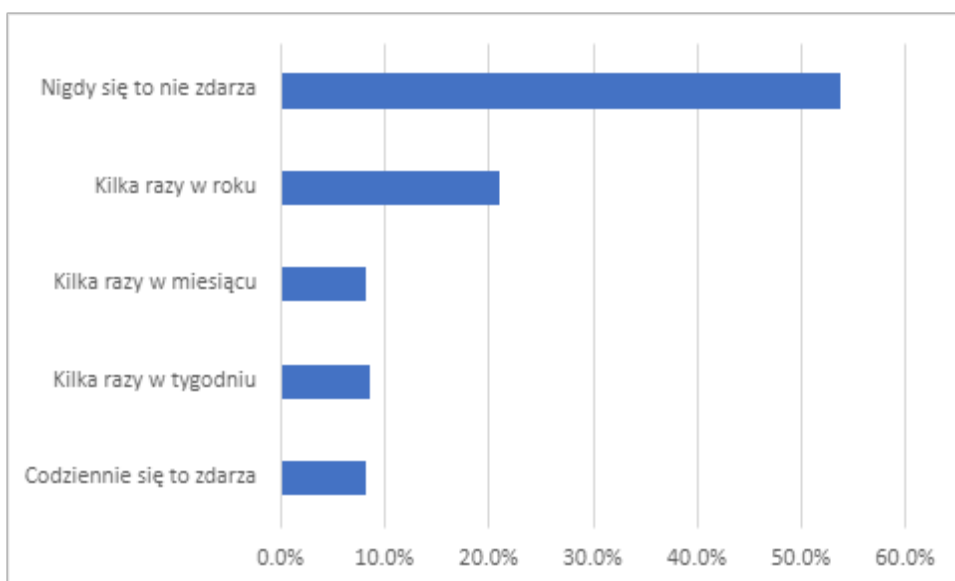
Natomiast 23,7% zauważyło, że zdarza się to kilka razy w roku. Warto zauważyć, że jedynie niewielki odsetek, czyli 5,4%, doświadcza przemocy codziennie. To sugeruje, że większość uczniów w badanej grupie ma dość pozytywne doświadczenia pod względem przemocy w szkole.

Wykres 22. Jak często zdarza się, że doświadczasz przemocy ze strony innych uczniów w szkole? (klasy 4-6)

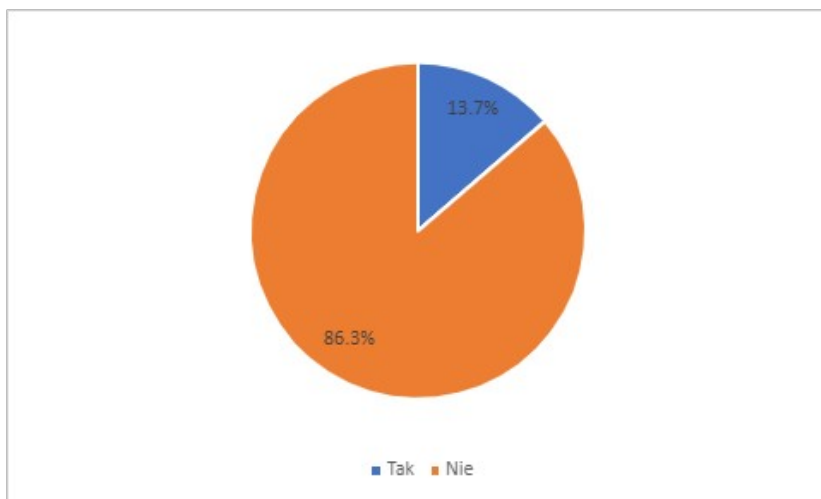
Natomiast największa grupa uczniów klasy 7 i 8, bo aż 53,7%, stwierdziła, że nigdy nie doświadcza przemocy ze strony innych uczniów w szkole. Natomiast 21,1% zauważyło, że zdarza się to kilka razy w roku. Warto zauważyć, że jedynie niewielki odsetek, czyli 8,3%, doświadcza przemocy codziennie, co może być pozytywnym sygnałem, sugerującym, że większość uczniów w badanej grupie ma dość pozytywne doświadczenia pod względem przemocy w szkole.

Wykres 23. Jak często zdarza się, że doświadczasz przemocy ze strony innych uczniów w szkole? (klasy 7-8)

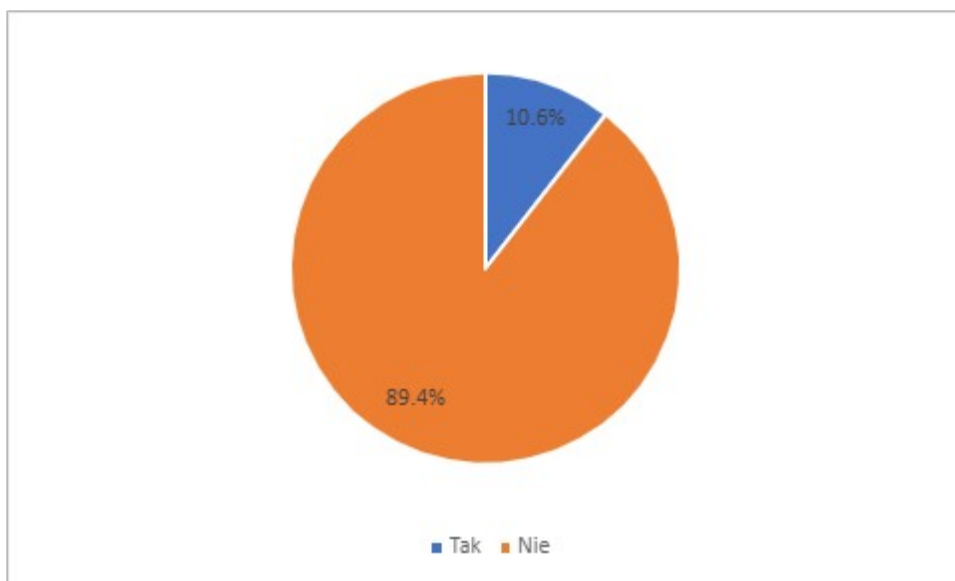
W badaniach 13.7% uczniów klas 4-6 przyznało, że byli świadkami przemocy w swoim domu, np. między rodzicami, podczas gdy 86.3% nie doświadczyło tego rodzaju sytuacji.

Wykres 24. Czy kiedykolwiek byłeś/byłaś świadkiem przemocy w swoim domu, np. między rodzicami? (klasy 4-6)

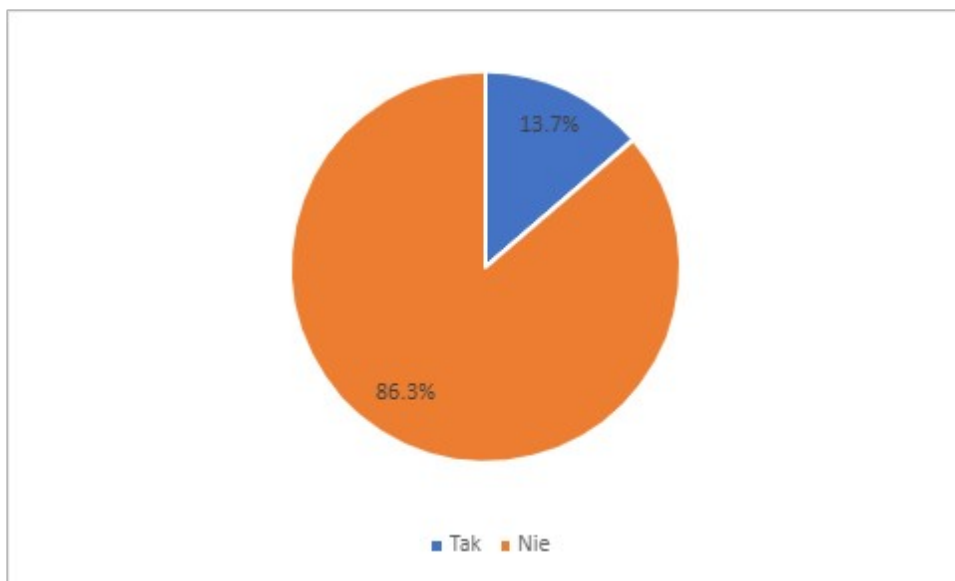
W badaniach 10.6% uczniów klas starszych przyznało, że byli świadkami przemocy w swoim domu, np. między rodzicami, podczas gdy 89.4% nie doświadczyło tego rodzaju sytuacji.

Wykres 25. Czy kiedykolwiek byłeś/byłaś świadkiem przemocy w swoim domu, np. między rodzicami? (klasy 7-8)

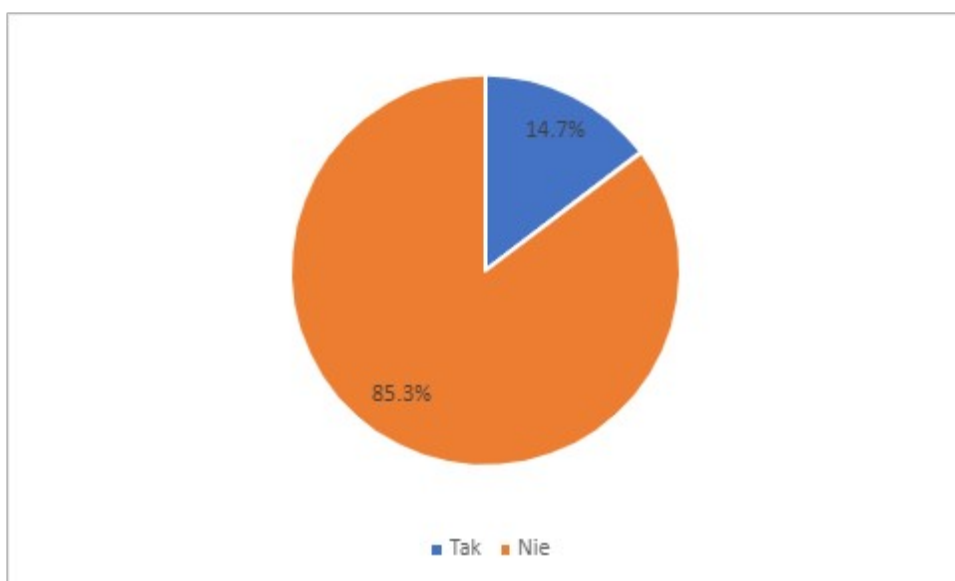
Następną godną uwagi kwestią było pytani dotyczące przemocy wobec dzieci. 86,3% uczniów klas młodszych nie doświadczyło przemocy osobiście w swoim domu, podczas gdy 13,7% miało takie doświadczenia.

Wykres 26. Czy kiedykolwiek doświadczyłeś/łaś przemocy w domu osobiście? (klasy 4-6)

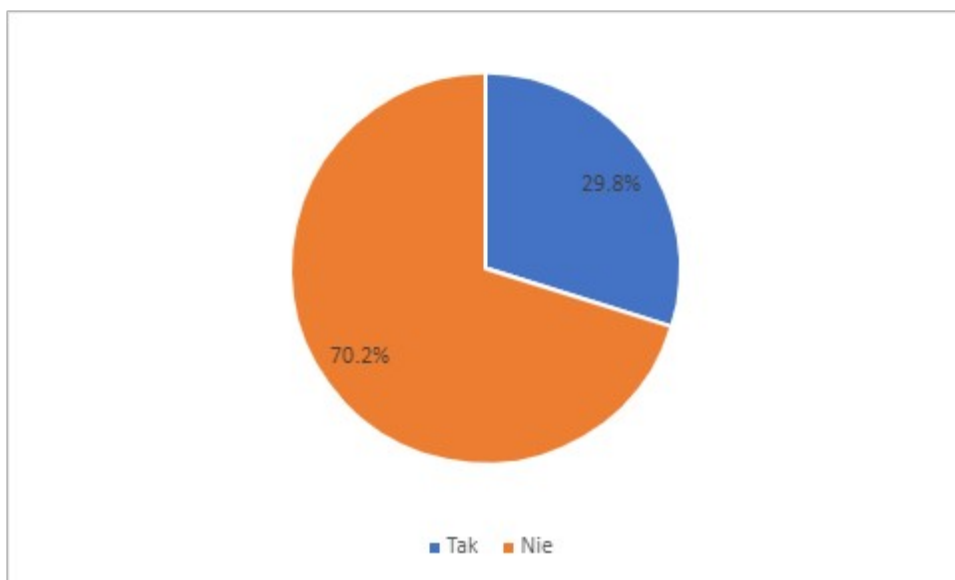
Zgodnie z wynikami badań wśród klasy 7 oraz 8, 85,3% młodych respondentów przyznało, że doświadczyło przemocy osobiście w swoim domu, podczas gdy 14,7% stwierdziło, że nie miało takiego doświadczenia.

Wykres 27. Czy kiedykolwiek doświadczyłeś/łaś przemocy w domu osobiście? (klasy 7-8)

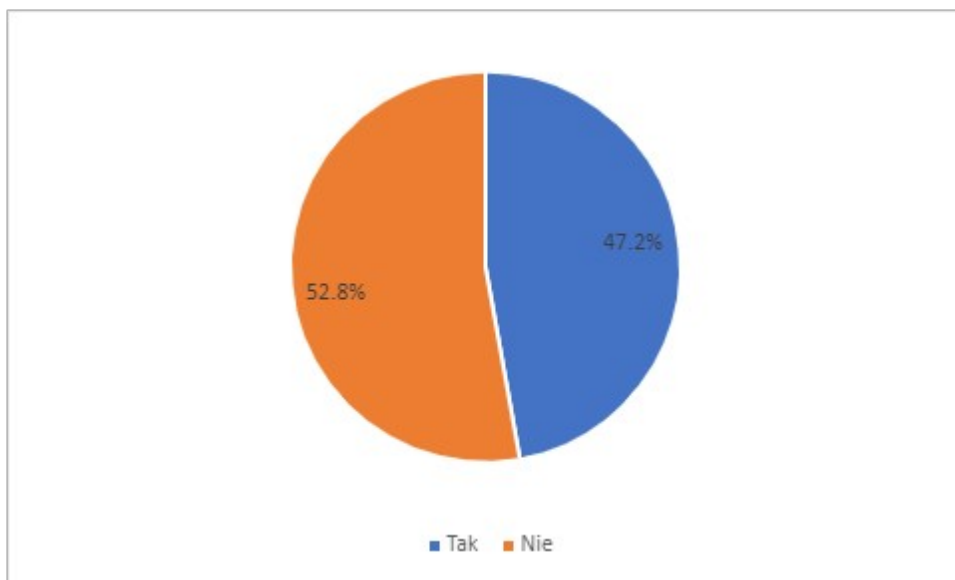
Zgodnie z wynikami badań, 29.8% uczniów grupy badanej młodszej przyznało, że byli świadkami lub ofiarami nieprzyjemnych wiadomości lub komentarzy online od innych uczniów, podczas gdy 70.2% stwierdziło, że nie miało takiego doświadczenia.

Wykres 28. Czy kiedykolwiek byłeś/taś świadkiem lub ofiarą nieprzyjemnych wiadomości lub komentarzy online od innych uczniów? (klasy 4-6)

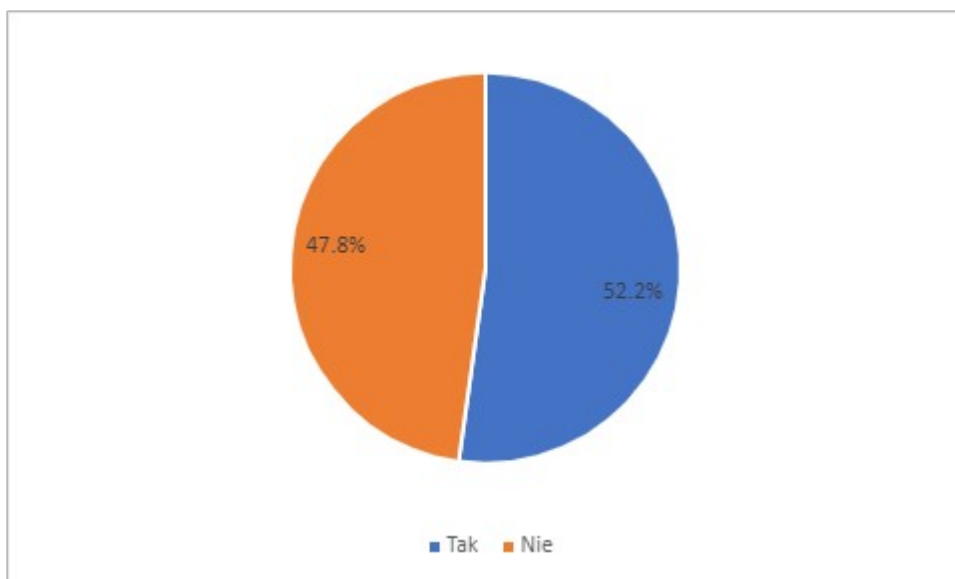
Dużo gorzej wypadły wyniki badań klas starszych, 47.2% respondentów przyznało, że byli świadkami lub ofiarami nieprzyjemnych wiadomości lub komentarzy online od innych uczniów, podczas gdy 52.8% stwierdziło, że nie miało takiego doświadczenia.

Wykres 29. Czy kiedykolwiek byłeś/taś świadkiem lub ofiarą nieprzyjemnych wiadomości lub komentarzy online od innych uczniów? (klasy 7-8)

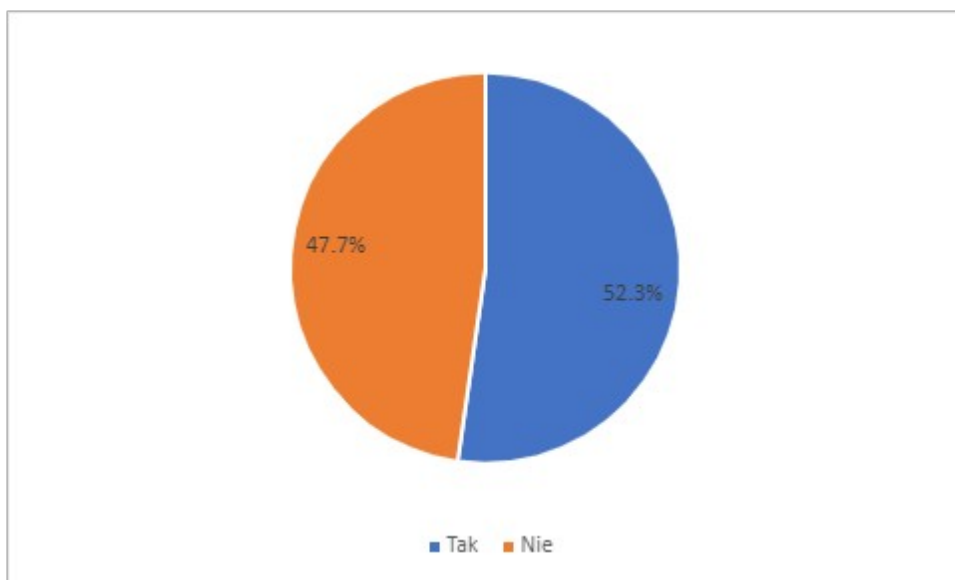
Z wyników wśród klas 4-6, że 52.2% respondentów odpowiedziało twierdząco na pytanie, czy wiedzą, jak reagować w sytuacji cyberprzemocy lub zgłaszało taki przypadek osobie dorosłej, podczas gdy 47.8% przyznało, że nie.

Wykres 30. Czy kiedykolwiek byłeś/taś świadkiem lub ofiarą nieprzyjemnych wiadomości lub komentarzy online od innych uczniów? (klasy 4-6)

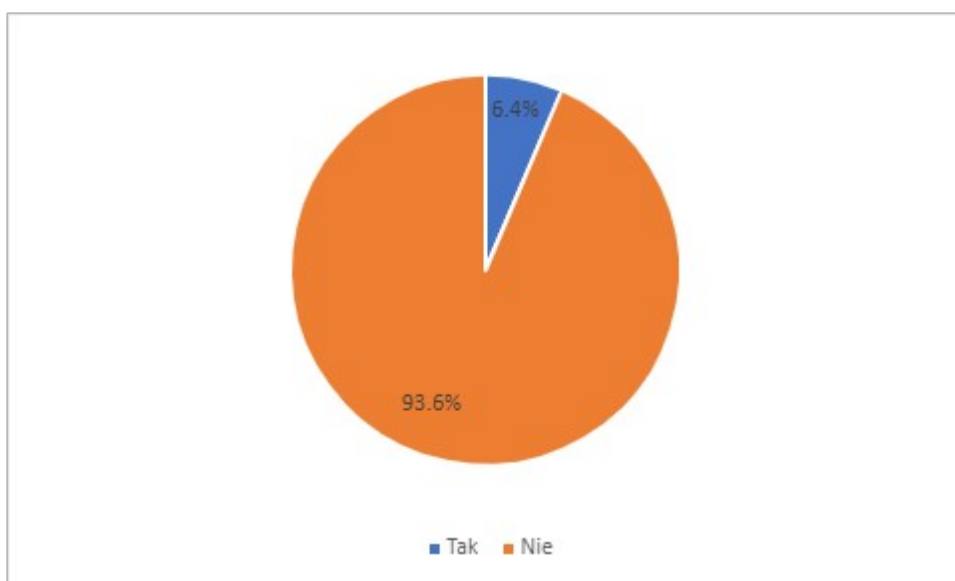
Wyniki klas starszych przedstawiają się w tym zagadnieniu podobnie, 52.3% respondentów odpowiedziało twierdząco na pytanie, czy wiedzą, jak reagować w sytuacji cyberprzemocy, podczas gdy 47.7% przyznało, że nie.

Wykres 31. Czy kiedykolwiek byłeś/taś świadkiem lub ofiarą nieprzyjemnych wiadomości lub komentarzy online od innych uczniów? (klasy 7-8).

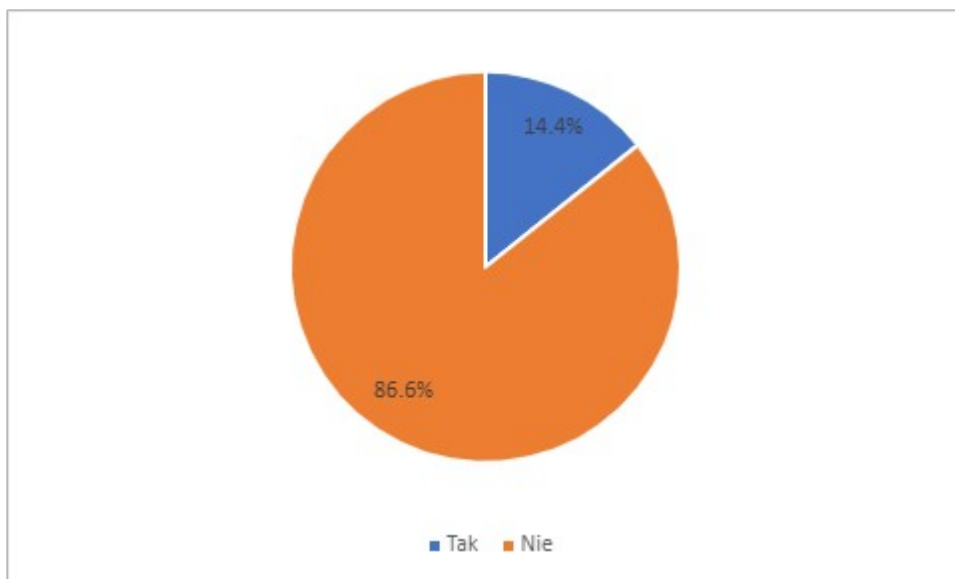
Następnie wyniki ankietowe wskazują, że tylko 6.4% uczniów klasy 4-6 przyznało się do doświadczenia sytuacji, w której ktoś podszywał się pod nich lub kogoś innego online w celu wykonywania złych działań, podczas gdy większość, bo 93.6%, nie miała takiego doświadczenia.

Wykres 32. Czy ktoś kiedykolwiek podszywał się pod Ciebie lub kogoś innego online, aby robić złe rzeczy? (klasy 4-6)

Natomiast jeśli chodzi o klasy 7 i 8 to 14.4% respondentów przyznało się do doświadczenia sytuacji, w której ktoś podszywał się pod nich lub kogoś innego online w celu wykonywania złych działań. Jednak 86.6% respondentów nie miało takiego doświadczenia.

Wykres 33. Czy ktoś kiedykolwiek podszywał się pod Ciebie lub kogoś innego online, aby robić złe rzeczy? (klasy 7-8).

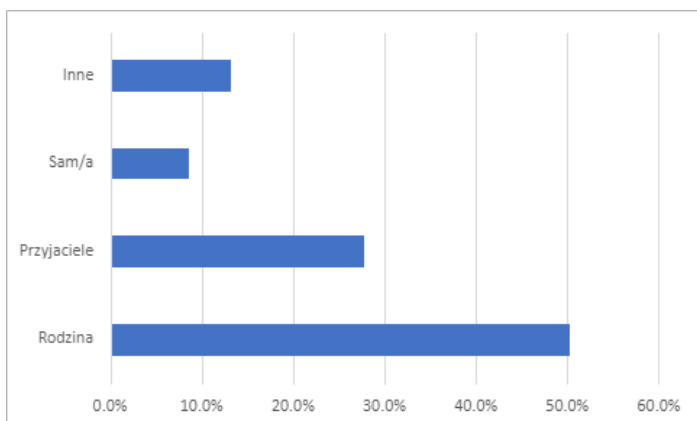

4.4 Spędzanie czasu wolnego w środowisku uczniów szkół podstawowych.

W pierwszym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o otwartą wypowiedź na temat ulubionej formy spędzania wolnego czasu i swoich pasji. Do najczęstszych odpowiedzi zarówno w grupie starszych jak i młodszych uczniów należą wszelakiego rodzaju sporty. Takie jak piłka nożna, koszykówka, pływanie, narty, rolki czy rower. Uczniowie lubią też standardowo grać w gry wideo i świat Internetu, na uwagę zasługuje duża liczba odpowiedzi jak czytanie książek, śpiewanie czy malowanie. Wśród odpowiedzi są też oryginalne zainteresowania np. jazda konna.

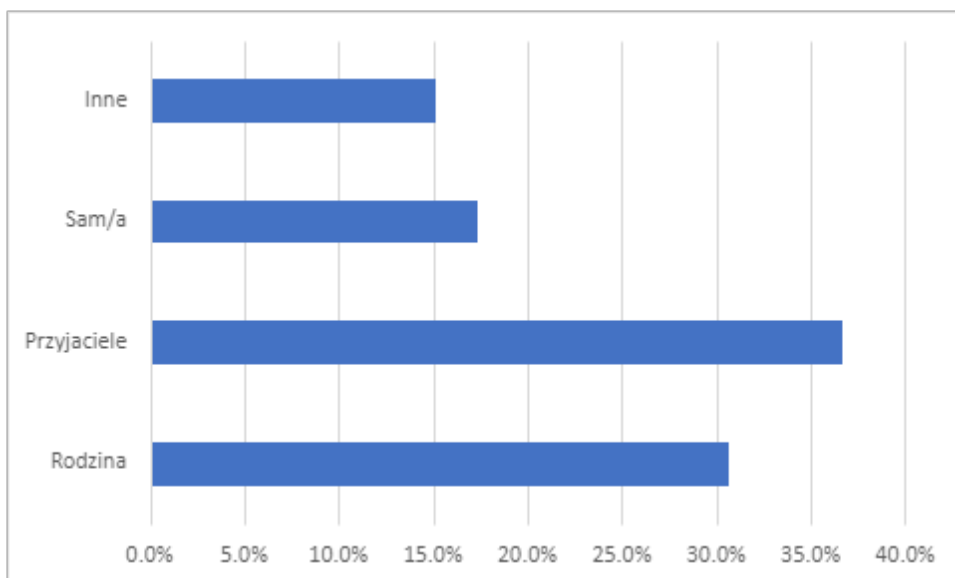
Następnie zapytaliśmy uczniów z kim najczęściej spędzają czas po zajęciach szkolnych. Klasy 4-6 wskazały w ankiecie, że 50.2%, najczęściej spędza taki czas z rodziną. Kolejne 27.8% preferuje spotkania z przyjaciółmi, 8.7% wybiera opcję samotny odpoczynek, natomiast 13.3% wskazało inne formy spędzania wolnego czasu.

Wykres 34. Z kim najczęściej spędzasz czas po szkole? (klasy 4-6).

Natomiast uczniowie klas 7 i 8 najczęściej, bo 36.7%, spędzają czas po szkole z przyjaciółmi. Rodziną to 30.7%, czasami sam/a - 17.4%, a także istnieje grupa osób (15.2%), która wybiera inne formy spędzania czasu. Widać na wykresach, że im starsze dzieci tym częściej chcą spędzać czas z przyjaciółmi zamiast z rodzicami, w zasadzie to ogólnopolski trend.

Wykres 35. Z kim najczęściej spędzasz czas po szkole? (klasy 7-8).

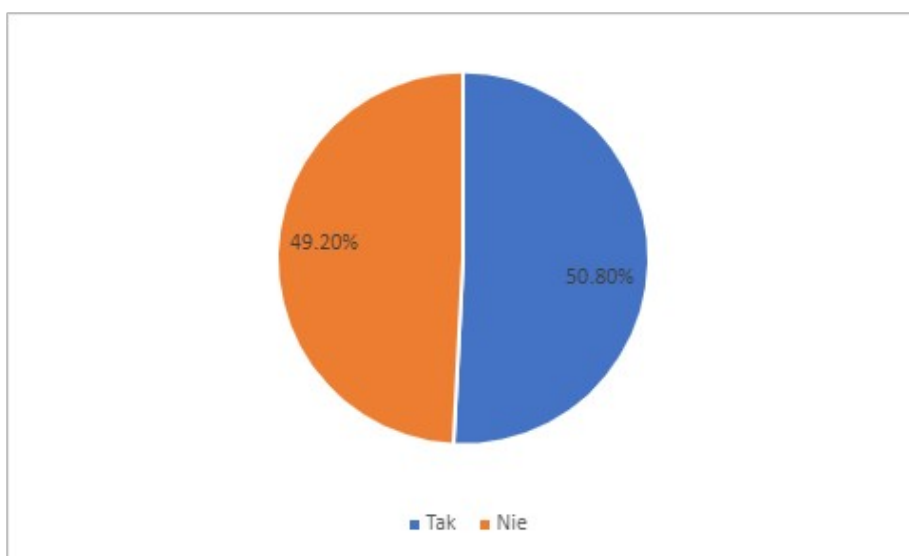

Ostatnie pytanie tej sekcji poruszało problematykę uczestnictwa dzieci w zorganizowanych zajęciach grupowych także poza szkolnych.

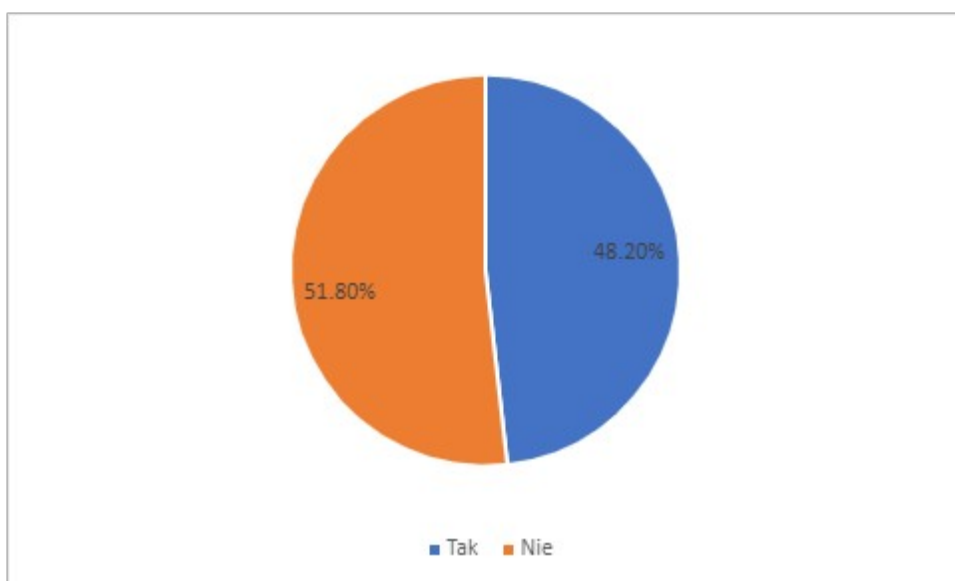
Zasadniczo w obydwu grupach głosy oddane w ankiecie rozkładały się niemalże po połowie. Około połowa uczniów młodszych 50,8% uczestniczy w klubach lub organizacjach pozalekcyjnych, takich jak kluby sportowe, młodzieżowe drużyny czy koła zainteresowań. Jednak równie istotna grupa 49,2% nie bierze udziału w tego rodzaju działalności. Odpowiednio w klasach starszych uczestniczy 48,2% a nie uczestniczy 51,8%. Warto zauważyć, że zaangażowanie w życie pozalekcyjne może wpływać pozytywnie na roz-

wój społeczny i umiejętności interpersonalne uczniów, a brak uczestnictwa może oznaczać potencjalne obszary do rozwoju i poszerzania horyzontów. Poniższe wykresy obrazują wyniki.

Wykres 36. Czy uczestniczysz w jakichś klubach lub organizacjach pozalekcyjnych? (np. klub sportowy, młodzieżowa drużyna, koło zainteresowań) (klasy 4-6).

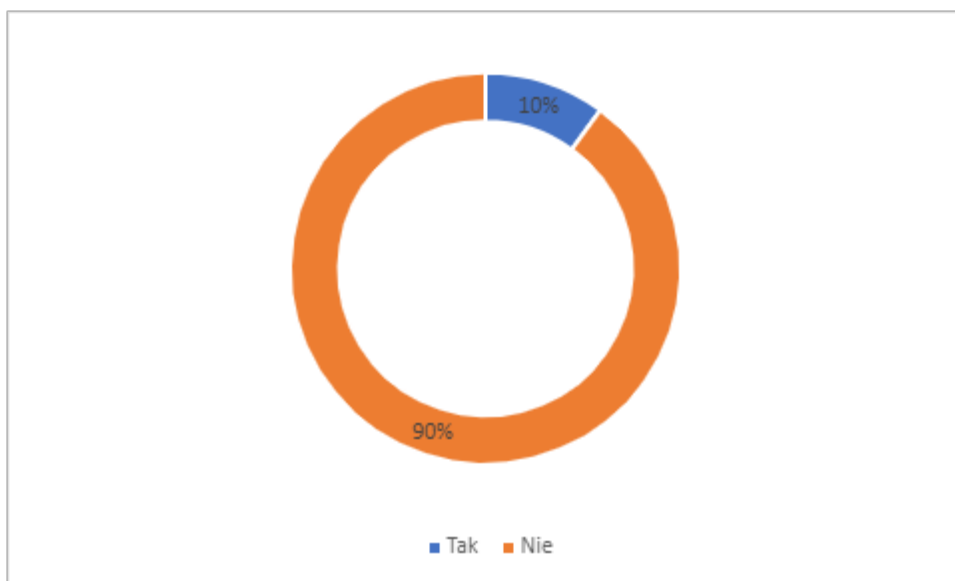
Wykres 37. Czy uczestniczysz w jakichś klubach lub organizacjach pozalekcyjnych? (np. klub sportowy, młodzieżowa drużyna, koło zainteresowań) (klasy 7-8).

4.5 Postawy i przekonania dotyczące alkoholu wśród dzieci i młodzieży, oraz wychwytywanie zachowań ryzykownych w tym obszarze.

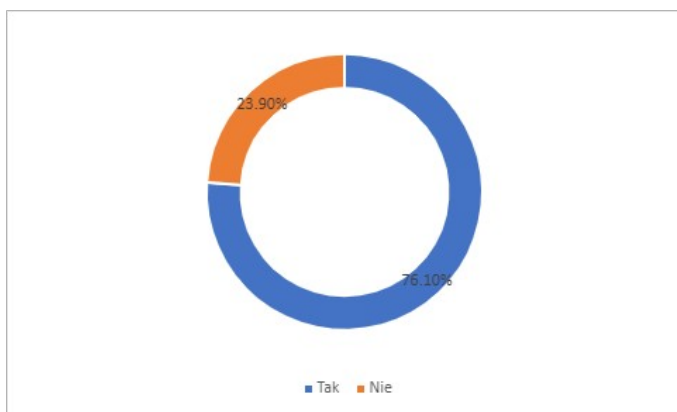
Wyniki ankietowe wskazują, że 10% uczniów klas 4-6 ze szkół w gminie Dąbrowa Tarnowska przyznało się do spożywania alkoholu, podczas gdy 90% zadeklarowało, że nie piło alkoholu. Warto podkreślić pozytywny fakt, że większość uczniów wydaje się nie angażować w spożywanie alkoholu. Jednakże, mimo że odsetek ten jest stosunkowo niski, ważne jest kontynuowanie działań edukacyjnych na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu i promowanie zdrowego stylu życia.

Wykres 38. Czy kiedykolwiek piłeś/łaś alkohol? (klasy 4-6).

Natomiast jeśli chodzi o klasy 7 oraz 8 to wyniki ankiety ukazują, że 76.1% uczniów zadeklarowało, że nie piło alkoholu. przyznało się do spożywania alkoholu, podczas gdy 23.9% przyznało się do spożywania alkoholu. Warto zauważyć, że znaczna część uczniów ma doświadczenie z alkoholem, co może być sygnałem potrzeby dodatkowych działań edukacyjnych oraz wsparcia w zakresie zdrowego stylu życia.

Wykres 39. Czy kiedykolwiek piłeś/łaś alkohol? (klasy 7-8).

Następne pytanie dotyczące alkoholu to pytanie otwarte: “Jeśli na poprzednie pytanie odpowiedziałeś/łaś TAK, to w jakim wieku piłeś/piłaś alkohol po raz pierwszy? Jeśli chodzi o to pytanie w grupie wiekowej młodszej to odpowiedzi plasowały się w widełkach najczęściej 7 – 12 lat, sporadycznie zdarzają się odpowiedzi wskazujące młodszy wiek inicjacji alkoholowej, lecz z dużą dozą prawdopodobieństwa to odpowiedzi naciągane trudno bowiem sobie wyobrazić, żeby dziecko w wieku 3 lub 4 lat spożywało alkohol, nie mniej, jednak trzeba być czujnym, gdyż znamy przykłady takich patologii.

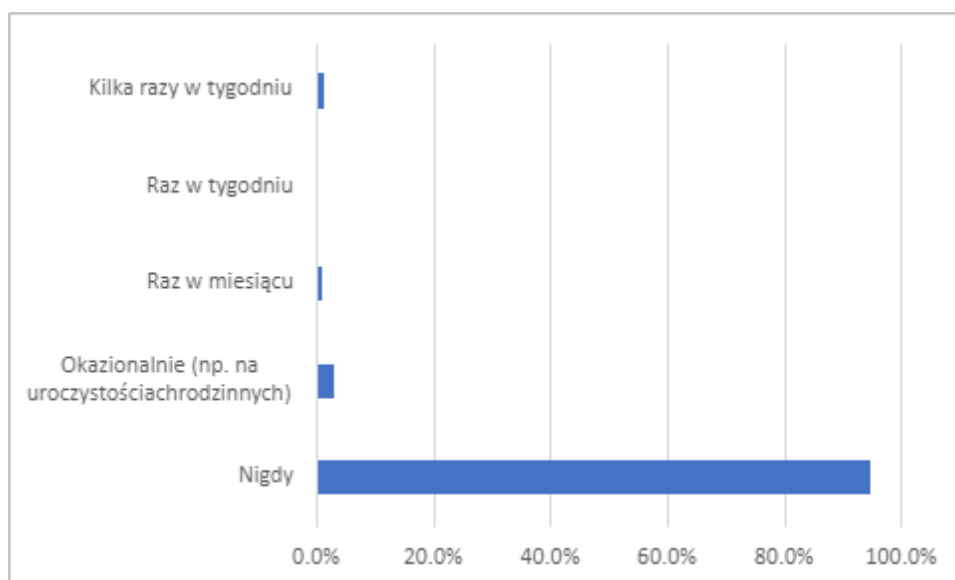
Natomiast w grupie wiekowej starszej odpowiedzi uczniów mieszczą się podobnych granicach 6-14 lat.

Wiekowi inicjacji alkoholowej to moment, w którym jednostka sięga po alkohol po raz pierwszy. To istotne zjawisko, ponieważ wiek inicjacji alkoholowej może wpływać na długoterminowe zdrowie psychiczne i fizyczne jednostki. Badania sugerują, że wczesna inicjacja alkoholowa może zwiększać ryzyko problemów zdrowotnych, takich jak uzależnienie od alkoholu, problemy z zachowaniem, a także wpływać na rozwój mózgu u młodzieży.

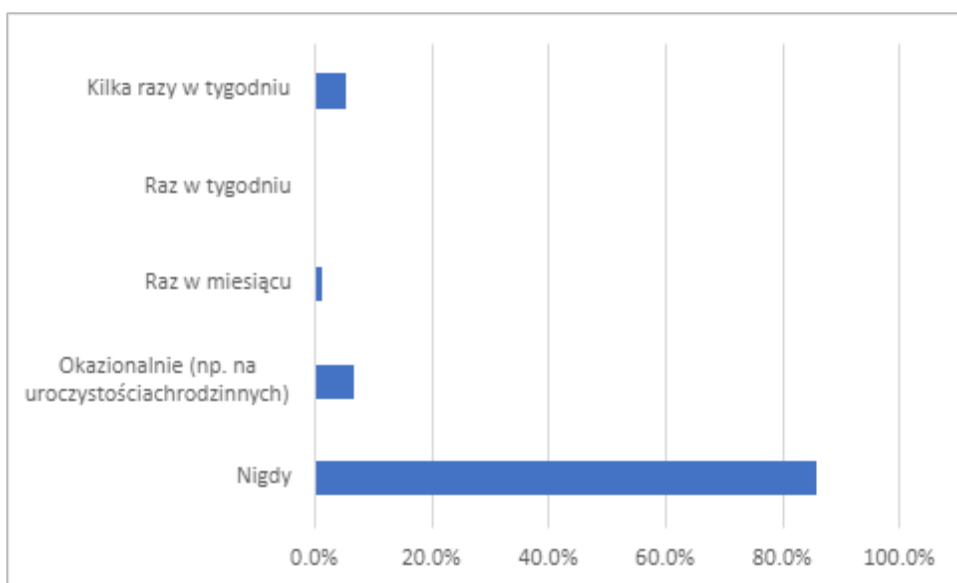
Na szczęście odpowiedzi wskazują, że uczniowie obydwu grup wiekowych w większości, że nigdy nie próbowali alkoholu.

I tak widać dokładnie po wykresach, że inicjacja alkoholowa wśród uczniów gminy Dąbrowa tarnowska jest zjawiskiem marginalnym. Młodszy uczniowie szkół w znacznej większości 94,6% deklarują, że nigdy nie spożywali alkoholu odpowiednio starsi taką deklarację złożyli 85,5%. Da się zauważyć, że wyniki pytania pierwszego i drugiego różnią się, odpowiedzi dzieci należy jednak brać pod uwagę z pewnym marginesem błędów.

Wykres 40. Jak często pijesz alkohol? (klasy 4-6).

Wykres 41. Jak często pijesz alkohol? (klasy 7-8).

W kolejnym pytaniu do uczniów szkół podstawowych, zapytaliśmy o to jakiego alkoholu próbowali, jeśli są po inicjacji alkoholowej.

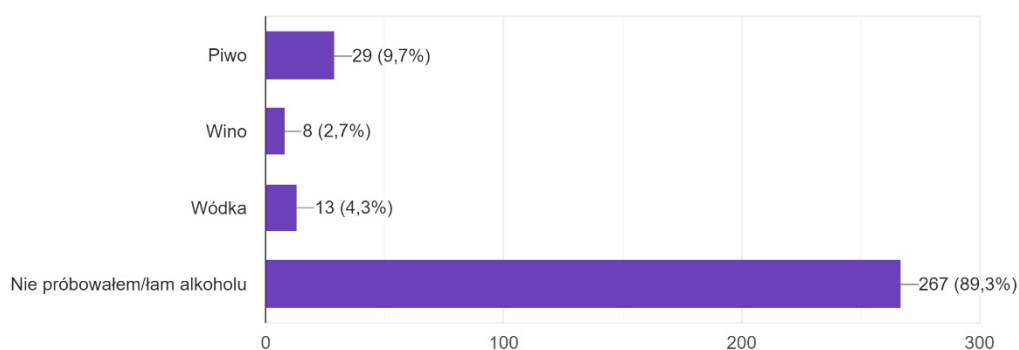
Najwięcej uczniów klas 4-6, bo 9,7% spróbowało piwa, którego w klasach starszych 7 i 8 spróbowało 19,7%, a więc dwa razy więcej nieco mniejsze statystyki wypadają w statystyce, jeśli chodzi o wino i wódkę. Trzeba jednak zauważyć, że 15,6% uczniów starszych po inicjacji alkoholowej deklaruje, że piło wódkę.

Procent jaki przyjęliśmy przy opisywaniu wyników to procent od całej ogólnej liczby uczniów w łącznie z deklarującymi, że alkoholu nigdy nie próbowali.

Wykres 42. Klasy 4-6.

Jakie rodzaje alkoholu próbowałeś(aś) lub pijesz?

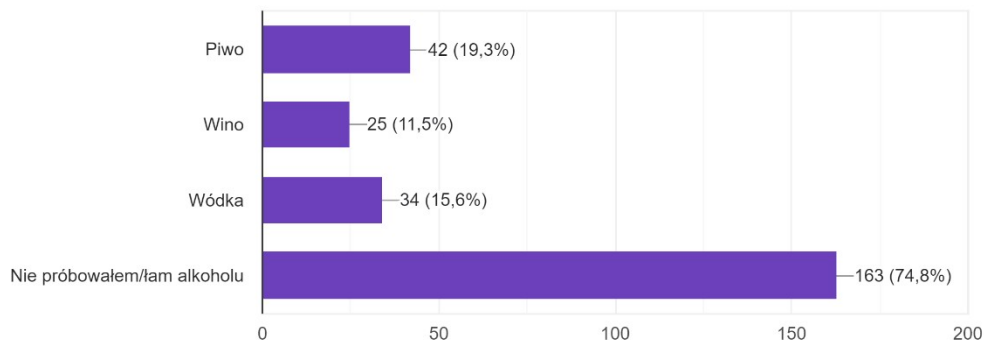
299 odpowiedzi

Wykres 43. Klasy 7-8.

Jakie rodzaje alkoholu próbowałeś(aś) lub pijesz?

218 odpowiedzi

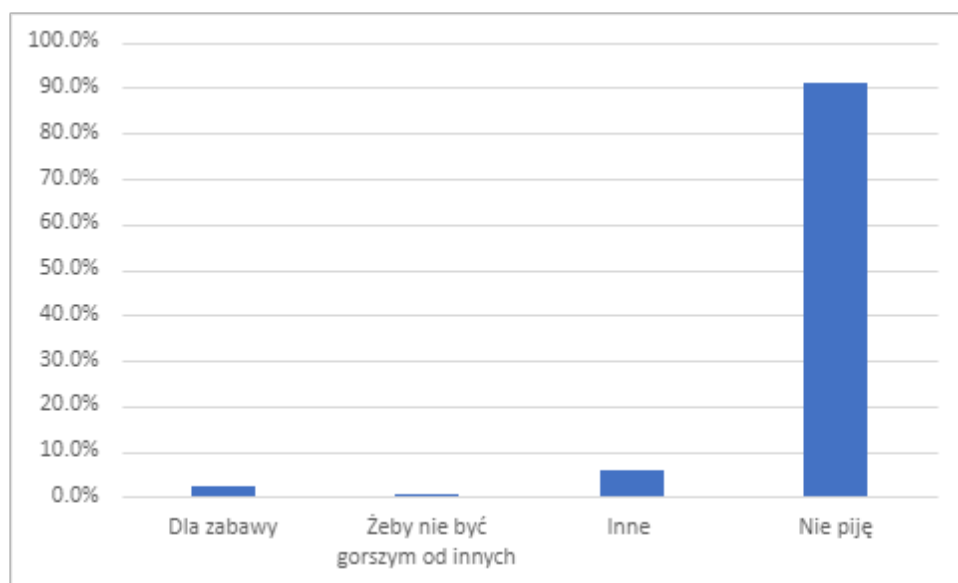

Następnie zapytaliśmy uczniów o powody, dla których sięgają po alkohol. Największa grupa respondentów z klas 4-6, bo 91.0% nie spożywa alkoholu. Spośród tych, którzy piją, 2.3% ogółu badanych robi to dla zabawy, 0.7% ze względu na presję społeczną, a 6.0% wskazało inne powody.

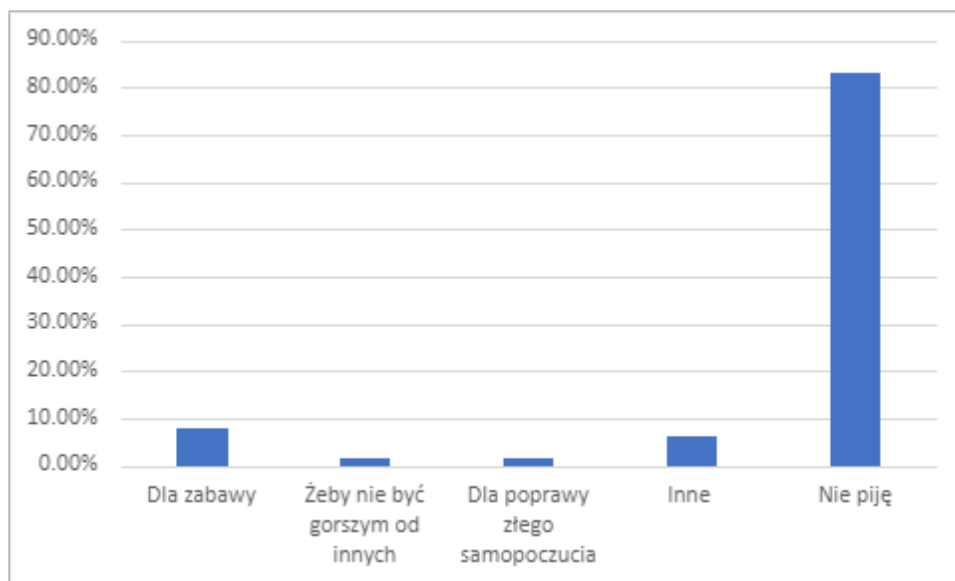
Przy czym warto zweryfikować, że w rubryce przeznaczony do dowolnego wpisu "inne powody" zapisano między innymi:

Ponieważ moi rodzice zaczęli upijać mnie do nieprzytomności od kiedy skończyłem 7 lat. (uczeń wyrażnie o coś zły na rodziców), ale pojawia się też odpowiedź: Rodzice dali mi spróbować. Warto edukować rodziców, którzy często myślą, że jak ja mu dam spróbować to nie spróbuje z kolegami. Takie myślenie jest absolutnie błędnym założeniem.

Wykres 44. Jaki jest najważniejszy powód, dla którego pijesz alkohol? (klasy 4-6).

Wykres 45. Jaki jest najważniejszy powód, dla którego pijesz alkohol? (klasy 7-8).

W kolejnym pytaniu zapytaliśmy uczniów szkół w gminie Dąbrowa Tarnowska o to, gdzie najczęściej spożywają alkohol. Ci uczniowie z grupy ogółu uczniów, którzy nie deklarowali, że spożywają alkohol odpowiedzieli następująco:

klasy 4-6, 4% w domu rodzinnym, 1,3 % na imprezach ze znajomymi a klasy 7 i 8 podobnie 4,1% w domu rodzinnym a 1% na imprezach.

W przypadku obu grup uczniowie wskazywali także odpowiedz: "żeby nie być gorszym od innych a więc warto poruszyć przy tym ważne zagadnienie jakim jest presja rówieśnicza, a więc taka sytuacja, w której jednostka jest narażona na wpływy i oczekiwania ze strony swoich rówieśników.

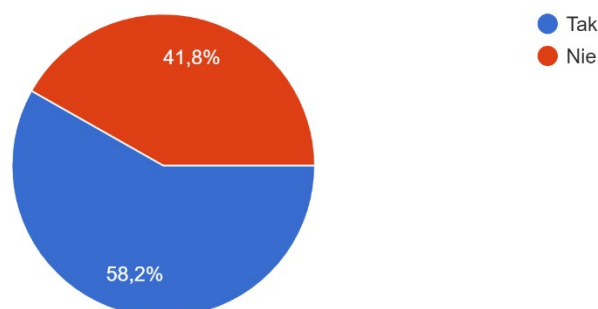
Może to obejmować oczekiwania dotyczące zachowań, wyglądu, czy uczestnictwa w określonych aktywnościach. W tym wypadku chodzi o picie alkoholu. Presja rówieśnicza może mieć wpływ na decyzje i wybory jednostki, która stara się dostosować do norm i oczekiwań grupy rówieśniczej. W niektórych przypadkach może to prowadzić do podejmowania działań sprzecznych z własnymi przekonaniem czy wartościami, ze względu na pragnienie akceptacji społecznej wśród rówieśników.

Następne pytanie było związane z występowaniem zjawiska picia alkoholu w środowisku młodych ludzi i ankietowani z klasy 4-6 odpowiedzieli anonimowo, że w ich środowisku (rodzina, znajomi) nie pije się alkoholu – 41,8%. Natomiast mniej, bo 58,2% ankietowanych przyznało, że osoby w środowisku taki alkohol spożywają. Adekwatnie w grupie ankietowanych klas 7 i 8 odpowiedzi nie udzieliło 35,3% uczniów, a 64,7% odpowiedziało, że tak.

Wykres 46. Klasy 4-6.

Czy w Twoim środowisku (np. w rodzinie, wśród znajomych) są osoby, które piją alkohol?

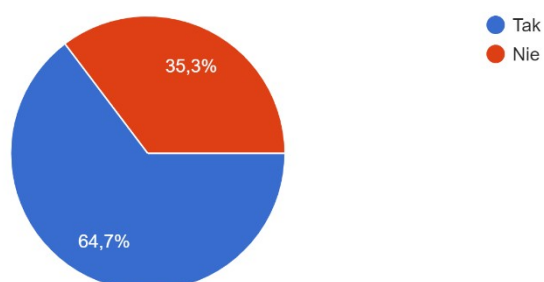
299 odpowiedzi

Wykres 47. Klasy 7-8.

Czy w Twoim środowisku (np. w rodzinie, wśród znajomych) są osoby, które piją alkohol?

218 odpowiedzi

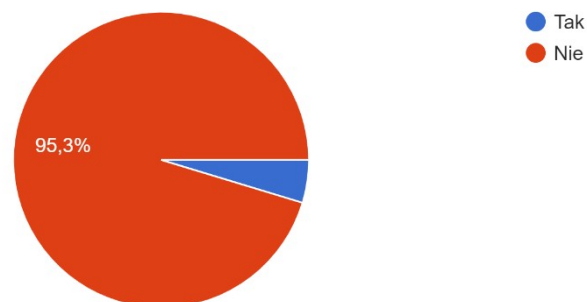
Wyniki ankiety wskazują, że zdecydowana większość respondentów (95,3%) uważa, że picie alkoholu w ich wieku nie jest akceptowalne. Jedynie niewielki odsetek (4,7%) wyraził przekonanie, że spożywanie alkoholu w ich grupie wiekowej jest akceptowalne. Wyniki sugerują, że większość respondentów ma negatywne podejście do picia alkoholu w ich wieku. Może to wynikać z różnych czynników, takich jak świadomość zagrożeń związanych

z alkoholem, wpływ otoczenia czy osobiste wartości i przekonania. Warto kontynuować edukację na temat zdrowego stylu życia i skutków picia alkoholu, wspierając postawy sprzyjające zdrowiu i samopoczuciu wśród młodzieży.

Wykres 48. Czy uważasz, że picie alkoholu jest akceptowalne w Twoim wieku? (klasy 4-6).

Czy uważasz, że picie alkoholu jest akceptowalne w Twoim wieku? (Tak/Nie)

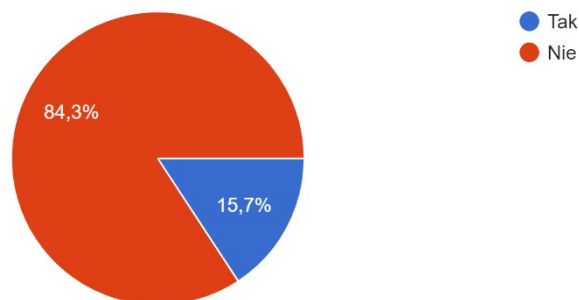
299 odpowiedzi

Wykres 49. Czy uważasz, że picie alkoholu jest akceptowalne w Twoim wieku? (klasy 7-8).

Czy uważasz, że picie alkoholu jest akceptowalne w Twoim wieku? (Tak/Nie)

216 odpowiedzi

4.6 Uzależnienia behawioralne. Ryzykowne dla zdrowia korzystanie z tzw. “nowych technologii”.

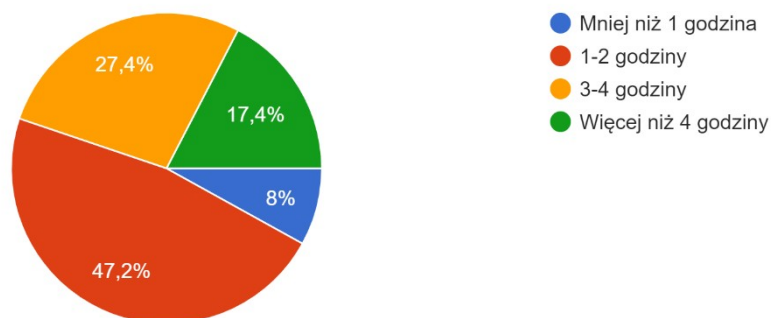
Pierwsze pytanie tej sekcji dotyczyło ilości czasu spędzanego przed telefonem lub komputerem.

Prawie połowa ankietowanych z klas 4-6 - 47,2% spędza umiarkowany czas, od 1 do 2 godziny dziennie, korzystając z tych urządzeń. Jednakże istnieje także grupa 44,8%, która poświęca na te czynności więcej niż 3 godziny dziennie, co może wymagać uwagi pod kątem zdrowego balansu między korzystaniem z technologii a innymi aktywnościami.

Wykres 50. Ile czasu w ciągu dnia korzystasz z telefonu komórkowego lub komputera? (klasy 4-6).

Ile czasu w ciągu dnia korzystasz z telefonu komórkowego lub komputera?

299 odpowiedzi

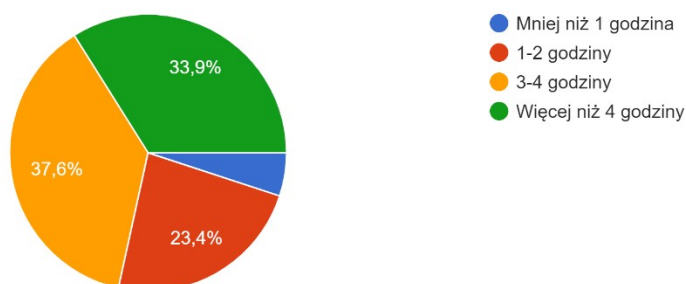

Gorzej sytuacja przedstawia się w grupie uczniów starszych tj. Klasa 7-8. Zdecydowana większość respondentów, bo 71,5% spędza przed ekranem telefonu komórkowego lub komputerem powyżej trzech, a nawet powyżej 4 godzin dziennie, korzystając z tych urządzeń. 28,4%, deklaruje umiarkowaną aktywność do maksymalnie dwóch godzin. Duża grupa uczniów większa jak wśród młodszych dzieci również może wymagać uwagi pod kątem zdrowego balansu między korzystaniem z technologii a innymi aktywnościami. Jest to zachowanie ryzykowne dla zdrowia i może część z tych uczniów zaprowadzić do uzależnienia od omawianej czynności. Tego typu uzależnienie behawioralne może być tak problematyczne dla szczególnie młodej osoby że konieczna będzie hospitalizacja psychiatryczna.

Wykres 51. Ile czasu w ciągu dnia korzystasz z telefonu komórkowego lub komputera? (klasy 7-8).

Ile czasu w ciągu dnia korzystasz z telefonu komórkowego lub komputera?

218 odpowiedzi

Kolejne postawione pytanie dotyczyło częstotliwości spędzania czasu przed ekranem, ale z tym, że w konkretnej sytuacji jaką jest granie w gry na telefonie, komputerze czy konsoli.

Rzadko lub nigdy taką odpowiedź zaznaczyło 24,4% grupy dzieci młodszych to jest znaczący odsetek respondentów, którzy rzadko bądź w ogóle nie uczestniczą w grach wideo. Mogą oni preferować inne formy rozrywki lub nie mieć zainteresowania grami.

Kilka dni w tygodniu 36,8% to jest największa grupa i sugeruje, że większość badanych bierze udział w grach, ale robi to umiarkowanie, z pewnymi przerwami.

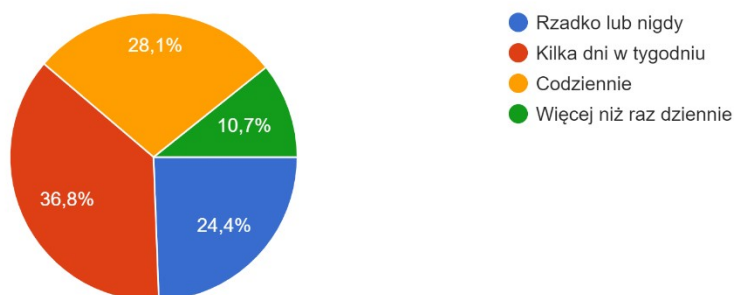
Codziennie 28,1% niemal jedna trzecia respondentów codziennie gra w gry. To już dość znaczący odsetek, co może wskazywać na silne zainteresowanie grami wideo.

Więcej niż raz dziennie 10,7% mniejsza grupa, ale istnieje znaczna liczba osób, które grają więcej niż raz dziennie, co może być związane z intensywnym zainteresowaniem grami bądź też z uznaniem ich za główną formę rozrywki.

Należy z tego wywnioskować, że 38,8% dzieci z młodszego przedziału wiekowego jest zagrożonych uzależnieniem behawioralny jakim jest uzależnienie od gier. Podobnie sytuacja przedstawia się w grupie starszych ankietowanych uczniów. Badanie wskazuje, że różne grupy uczestników mają zróżnicowane podejście do gier wideo. Około jedna trzecia rzadko lub w ogóle nie gra, większość gra kilka dni w tygodniu, a około 10% gra codziennie lub nawet więcej niż raz dziennie. Wyniki te sugerują, że gry wideo są popularne, ale ich rola i znaczenie różnią się między respondentami.

Wykres 52. Jak często grasz w gry na telefonie, komputerze lub konsoli? (klasy 4-6).

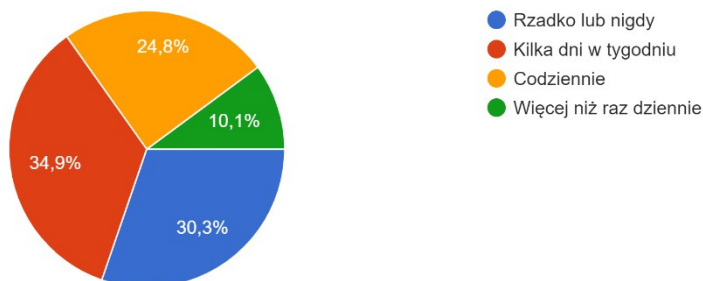
Jak często grasz w gry na telefonie, komputerze lub konsoli?
299 odpowiedzi

Wykres 53. Jak często grasz w gry na telefonie, komputerze lub konsoli? (klasy 7-8).

Jak często grasz w gry na telefonie, komputerze lub konsoli?

218 odpowiedzi

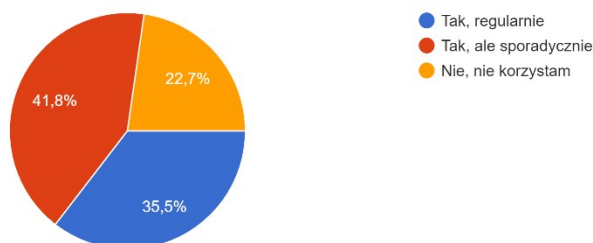

Kolejne pytanie dotyczy korzystania przez młodych ludzi z mediów społecznościowych i tak wyniki badania uczniów klas 4-6 sugerują, że znaczna większość respondentów korzysta z mediów społecznościowych, przy czym 35,5% robi to regularnie, 41,8% sporadycznie, a 22,7% nie korzysta w ogóle. Względnie wysoki odsetek korzystających może wskazywać na istotną rolę mediów społecznościowych w życiu badanych, ale również na zróżnicowanie intensywności korzystania.

Wykres 54. Czy korzystasz z mediów społecznościowych? (klasy 4-6).

Czy korzystasz z mediów społecznościowych?

299 odpowiedzi

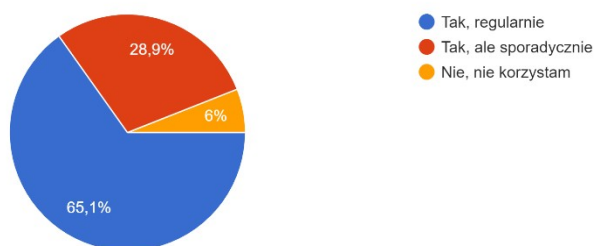

Dla grupy starszej natomiast wyniki badania sugerują, że większość respondentów 65,1% korzysta z mediów społecznościowych regularnie, 28,9% robi to sporadycznie, a 6% nie korzysta z nich w ogóle. To wskazuje na powszechne zaangażowanie w korzystanie z mediów społecznościowych wśród badanych.

Wykres 55. Czy korzystasz z mediów społecznościowych? (klasy 7-8).

Czy korzystasz z mediów społecznościowych?

218 odpowiedzi

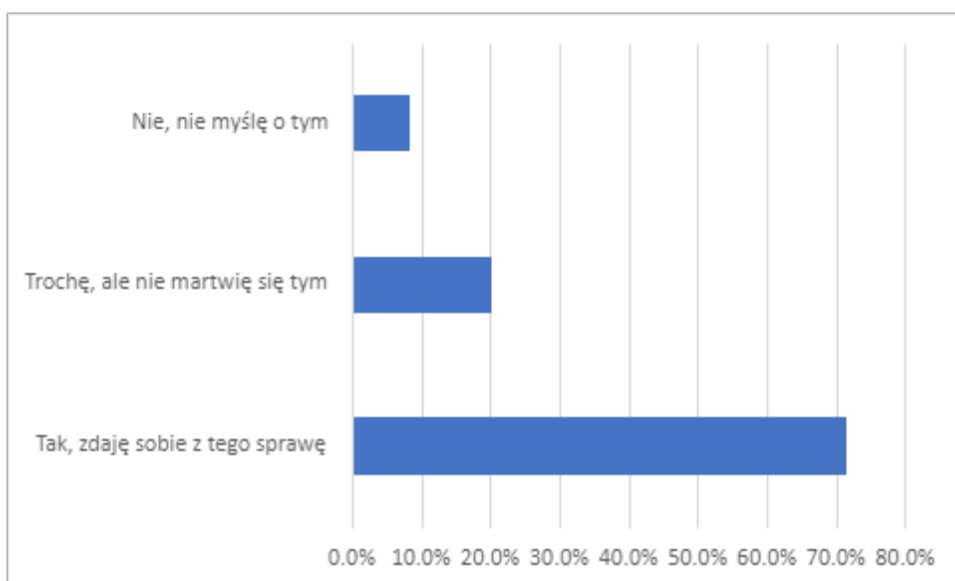

Następnie zapytaliśmy młodszą grupę uczniów o to co robią najczęściej na swoich urządzeniach elektronicznych. Gry wskazało 34,1%, przeglądania mediów społecznościowych 19,7% oraz oglądania filmów lub programów telewizyjnych 21,1%. Jednak tylko 9% używa urządzeń głównie do nauki i pracy domowej. Pozostali ankietowani skorzystali z szansy wpisania innej odpowiedzi a były to często rozmowy na czacie i czytanie książek. Wyniki badania starszej grupy uczniów wskazują, że najczęściej używają swoich urządzeń elektronicznych do przeglądania mediów społecznościowych 42,7%, gier 22,9%, oraz oglądania filmów lub programów telewizyjnych 15,6%. Jednak tylko 6% używa urządzeń głównie do nauki i pracy domowej.

Inne popularne odpowiedzi w tej grupie to czatowanie z przyjaciółmi, ale też pojawiło się sporo odpowiedzi – pornografia, na co warto zwrócić uwagę.

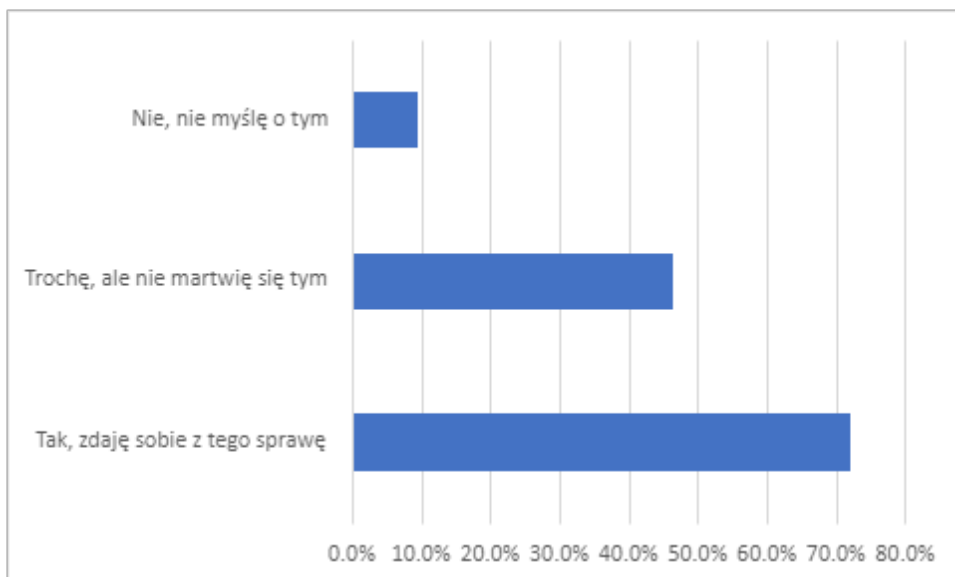
Kolejne zagadnienie w tej sekcji miało odpowiedzieć czy grupa badana jest świadoma szkodliwości przesadnie długiego czasu korzystania z “nowych technologii”. Wyniki badania klas 4-6 szkół z gminy Dąbrowa tarnowska sugerują, że większość respondentów (71,6%) jest świadoma konsekwencji długotrwałego korzystania z urządzeń elektronicznych, jednak 20,1% ma tylko częściową świadomość, a 8,4% nie myśli o tym w ogóle.

Wykres 56. Czy jesteś świadomy/a konsekwencji długotrwałego korzystania z urządzeń elektronicznych? (klasy 4-6).

Wyniki badania anonimowej ankiety z klas 7 i 8 są zbliżone do grupy młodszej i pokazują, że większość respondentów 72,0% zdaje sobie sprawę z konsekwencji długotrwałego korzystania z urzędów elektronicznych. Jednak 46,3% ma jedynie częściową świadomość, a 9,6% nie myśli o tym w ogóle.

Wykres 57. Czy jesteś świadomy/a konsekwencji długotrwałego korzystania z urzędów elektronicznych? (klasy 7-8).

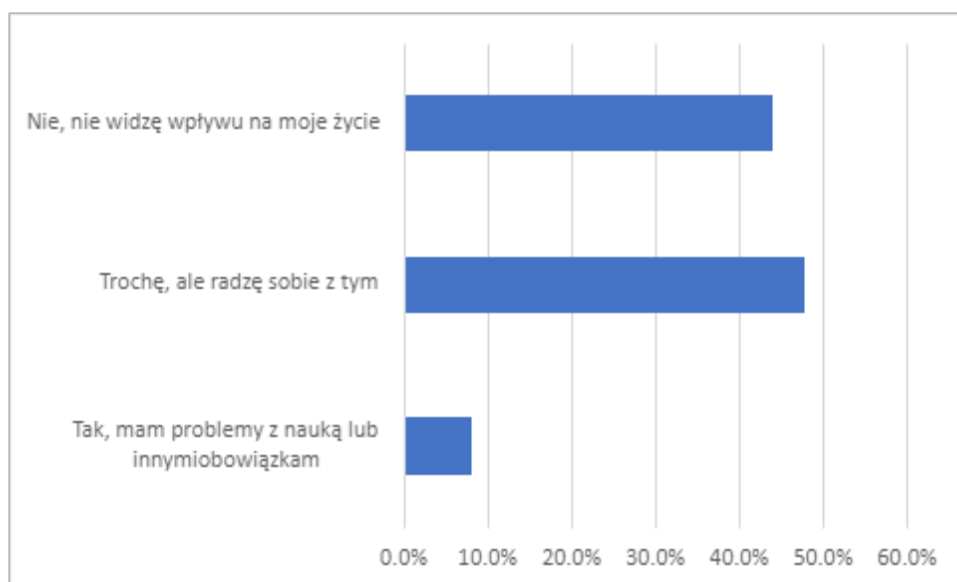

Ostatnie pytanie w sekcji związanej z uzależnieniami behawioralnymi związanymi z nowymi technologiami dotyczyło się opinii ankietowanych na temat wpływu urzędów elektronicznych na naukę i inne obowiązki.

Klasy 4-6 odpowiadały tak, że 8,0% respondentów odczuwa problemy z nauką lub innymi obowiązkami szkolnymi z powodu korzystania z urzędów elektronicznych. Z kolei 47,8%

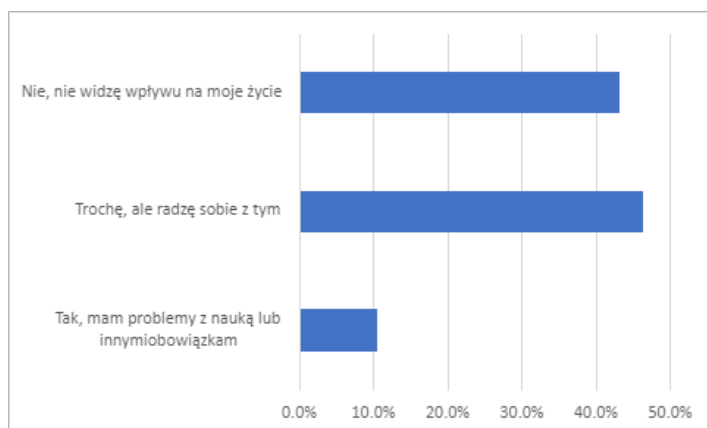
przyznaje, że odczuwa to trochę, ale radzi sobie z tym, a 44,1% nie widzi wpływu na swoje życie.

Wykres 58. Czy odczuwasz, że korzystanie z urzędzeń elektronicznych wpływa na Twoje codzienne życie i obowiązki szkolne? (klasy 4-6).

Wnioski z badania klas 7 oraz 8 wskazują, że 10,6% uczestników doświadcza problemów z nauką lub innymi obowiązkami szkolnymi z powodu korzystania z urzędzeń elektronicznych. Jednocześnie 46,3% respondentów przyznaje, że odczuwa to trochę, ale radzi sobie z tym, a 43,1% nie widzi wpływu korzystania z elektroniki na swoje życie.

Wykres 59. Czy odczuwasz, że korzystanie z urzędzeń elektronicznych wpływa na Twoje codzienne życie i obowiązki szkolne? (klasy 7-8).

4.7 Odżywianie.

Odżywianie młodych ludzi to istotna kwestia zdrowia fizycznego i psychicznego. Współczesny styl życia, częste spożywanie przetworzonej żywności, oraz nadmierna konsumpcja słodczy

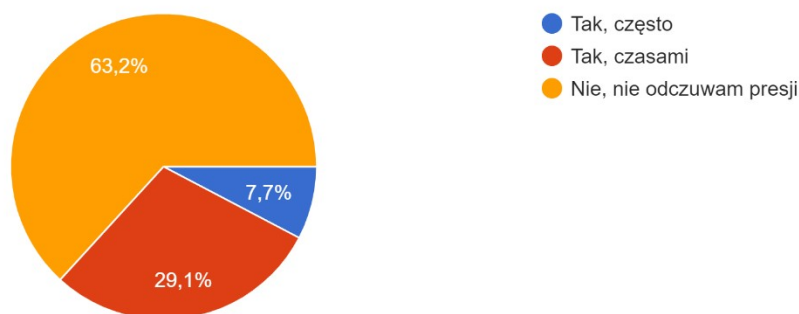
i napojów gazowanych mogą prowadzić do problemów zdrowotnych, takich jak otyłość, zaburzenia metaboliczne, czy deficyty składników odżywczych. Dodatkowo, wpływ mediów społecznościowych i presji rówieśniczej mogą skutkować niezdrowymi nawykami żywieniowymi oraz problemami z samoakceptacją związanymi z wyglądem ciała. Warto zwracać uwagę na edukację żywieniową i promować zdrowe nawyki żywieniowe wśród młodego pokolenia.

W tej sekcji zadaliśmy dwa pytania dla poszczególnych grup wiekowych, które obrazują cztery poniższe wykresy.

Wykres 60. Uczniowie klas 4-6 szkół podstawowych z gminy Dąbrowa Tarnowska.

Czy odczuwasz presję ze strony innych ludzi w kwestii wyglądu i wagi?

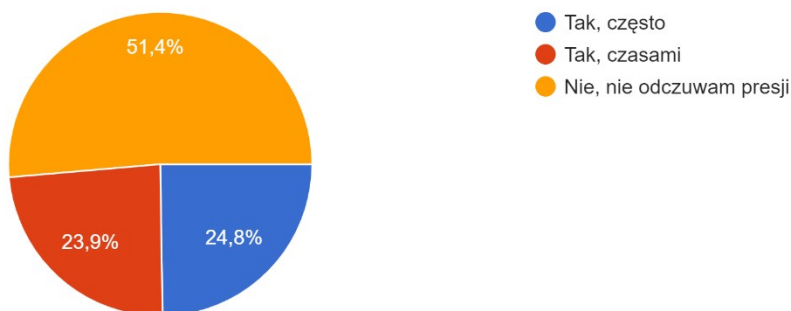
299 odpowiedzi

Wykres 61. Uczniowie klas 7-8 szkół podstawowych z gminy Dąbrowa Tarnowska.

Czy odczuwasz presję ze strony innych ludzi w kwestii wyglądu i wagi?

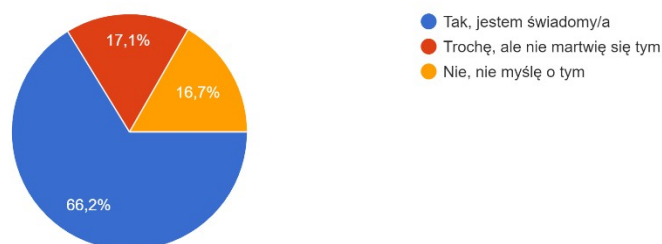
218 odpowiedzi

Wykres 62. Uczniowie klas 4-6 szkół podstawowych z gminy Dąbrowa Tarnowska.

Czy jesteś świadomy/a, że Twoje nawyki żywieniowe mogą mieć wpływ na Twoje zdrowie?

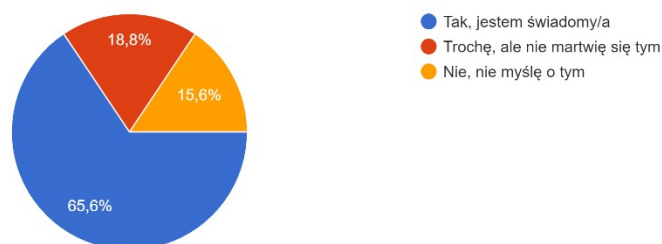
299 odpowiedzi

Wykres 63. Uczniowie klas 7-8 szkół podstawowych z gminy Dąbrowa Tarnowska.

Czy jesteś świadomy/a, że Twoje nawyki żywieniowe mogą mieć wpływ na Twoje zdrowie?

218 odpowiedzi

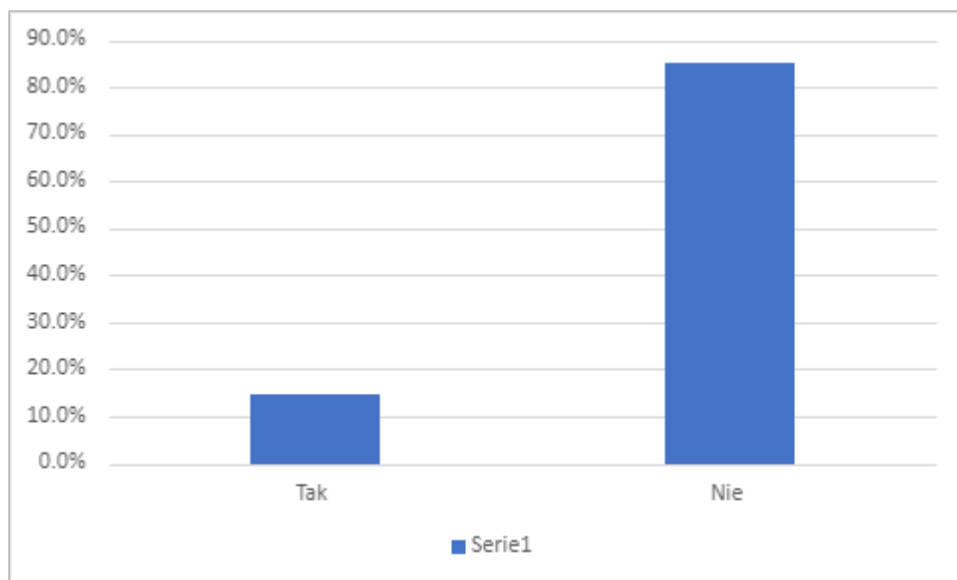

4.8 Postawy i przekonania dotyczące substancji psychoaktywnych tj. narkotyki i dopalacze. Wychwytywanie zachowań ryzykownych w tym obszarze.

Kolejna sekcja pytań podejmuje problematykę substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki i dopalacze, badanie uczniów szkół z gminy Dąbrowa Tarnowska ma na celu rozeznanie czy istnieje realne zagrożenie lub problem z występowaniem takich substancji w środowisku szkolnym.

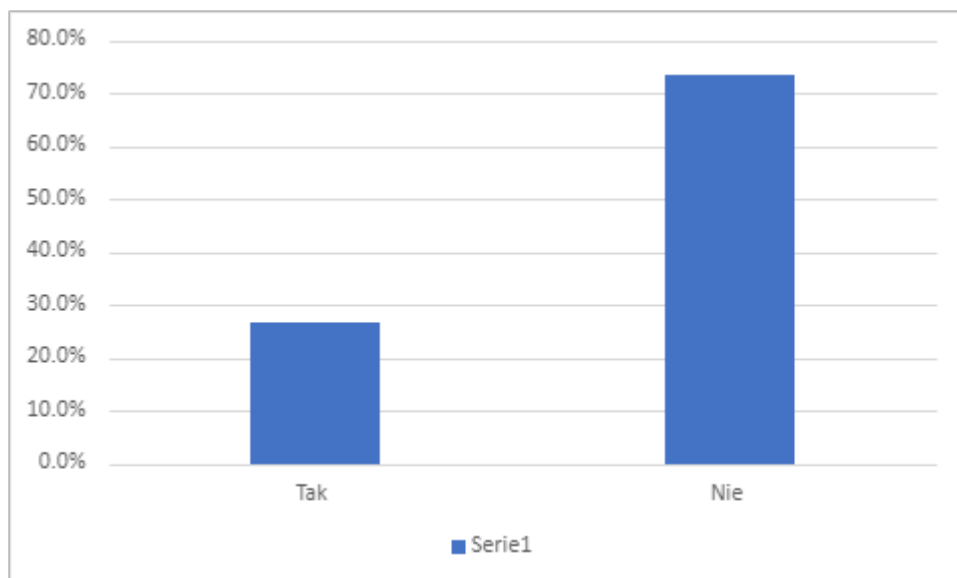
Wyniki wskazują, że większość respondentów z klas młodszych 85.3% nie była świadkiem na własne oczy narkotyków lub dopalaczy, podczas gdy 14.7% potwierdziło, że miało takie doświadczenia. Warto zauważyć, że większość młodych ludzi nie jest bezpośrednio związana z obecnością substancji psychoaktywnych w swoim otoczeniu, co może być pozytywnym sygnałem dla działań profilaktycznych i edukacyjnych.

Wykres 64. Czy widziałeś/łaś kiedykolwiek na własne oczy narkotyki lub dopalacze? (klas 4-6)

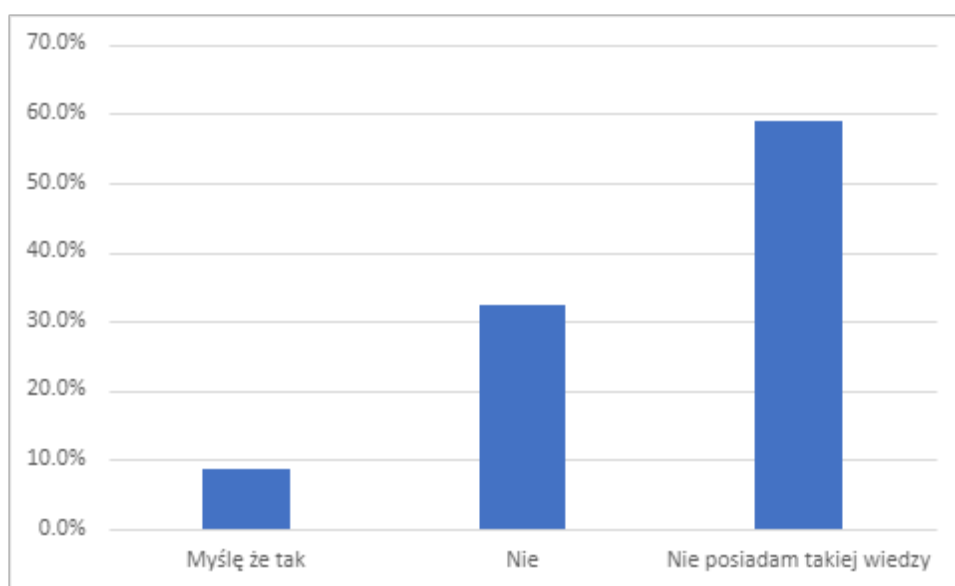
Natomiast jeśli chodzi o klasy starsze to, wyniki wskazują, że około 26.6% respondentów przyznało, że widziało na własne oczy narkotyki lub dopalacze, podczas gdy większość, tj. 73.4%, nie miała takich doświadczeń. Obecność osób, które były świadkami substancji psychoaktywnych, może sugerować potrzebę edukacji i działań prewencyjnych wśród młodzieży.

Wykres 65. Czy widziałeś/łaś kiedykolwiek na własne oczy narkotyki lub dopalacze? (klas 7-8)

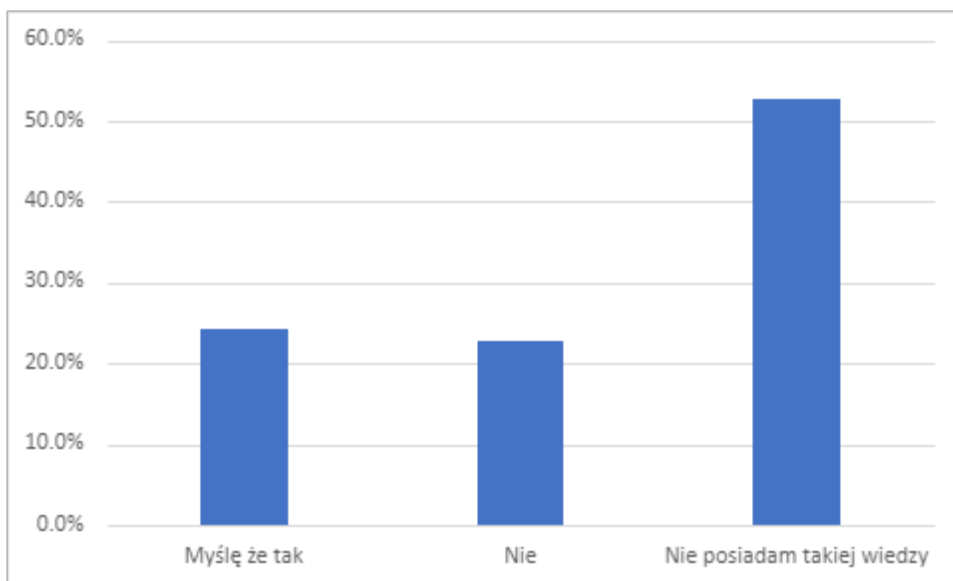
Respondenci wykazują różne poziomy świadomości na temat dostępności narkotyków lub dopalaczy w swojej okolicy. Jeśli chodzi o uczniów klas 4-6 to 8.7% uważa, że jest to łatwe, 32.4% przeczy temu, a 58.9% nie posiada wystarczającej wiedzy w tej kwestii. Wskazuje to na potrzebę edukacji na temat zagrożeń związanych z dostępem do substancji psychoaktywnych oraz promowania świadomości wśród młodzieży.

Wykres 66. Czy Twoim zdaniem w Twojej okolicy i wśród Twoich znajomych łatwo kupić narkotyki lub dopalacze? (klas 4-6).

Ankietowani uczniowie z klas starszych wykazują różne poziomy świadomości na temat dostępności narkotyków lub dopalaczy w swojej okolicy. 24.3% uważa, że jest to łatwe, 22.9% przeczy temu, a 52.8% nie posiada wystarczającej wiedzy w tej kwestii. Wskazuje to na potrzebę edukacji na temat zagrożeń związanych z dostępem do substancji psychoaktywnych oraz promowania świadomości wśród młodzieży.

Wykres 67. Czy Twoim zdaniem w Twojej okolicy i wśród Twoich znajomych łatwo kupić narkotyki lub dopalacze? (klas 7-8).

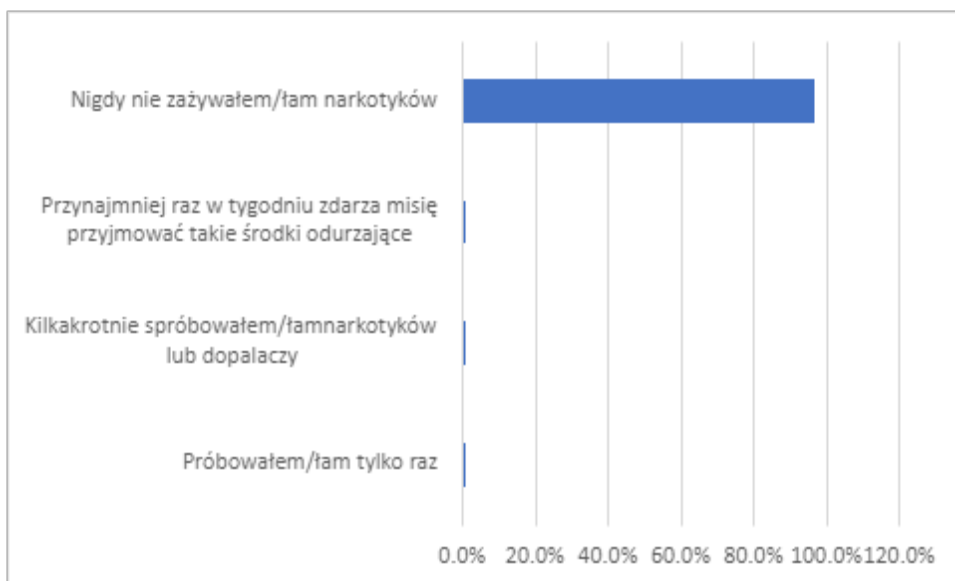

Trzecie pytanie dotyczące narkotyków i dopalaczy było pytaniem otwartym i brzmiało: “Jeżeli spróbowałeś/łaś kiedykolwiek narkotyków lub dopalaczy to jakie były to napisz jakie były to substancje?”

I tak jeśli chodzi o 96% uczniów młodszych to deklarują oni w tym pytaniu, że nigdy nie spróbowali narkotyków. Pojawiają się nieliczne odpowiedzi marihuana i amfetamina w granicach 1%, natomiast 3% to odpowiedzi nie związane z tematem narkotyków więc należy uznać je za nie istotne.

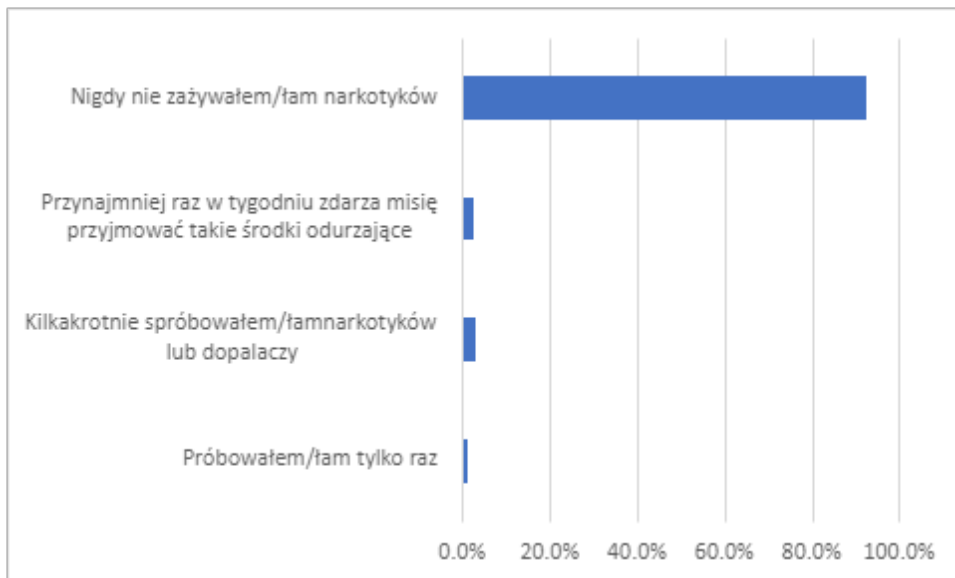
W klasach starszych było 91,3% odpowiedzi, w której uczniowie deklarują, że nigdy nie używali narkotyków lub dopalaczy, ale świadomość na temat istnienia takich środków jest wyraźnie większa, gdyż tu zaledwie 2% odpowiedzi była nie związana z tematem. Pozostali ankietowani 6,7% wymieniali różne substancje tj. Marihuana, haszysz, ekstazy, amfetamina, kokaina czy mefedron. Respondenci z klas 4-6 wykazują niski poziom eksperymentowania z narkotykami lub dopalaczami, gdzie większość (97%) nigdy nie zażywała takich substancji, 1% próbowała tylko raz, a 1% kilkakrotnie. Wysoki odsetek osób, które nigdy nie próbowały narkotyków, może być pozytywnym sygnałem, ale nadal ważne jest zwracanie uwagi na edukację i prewencję wśród młodzieży.

Wykres 68. Jeżeli eksperymentujesz z narkotykami lub dopalaczami to jak często Ci się to zdarza? (klas 4-6).

Natomiast większość respondentów z klas starszych 92.7% nigdy nie zażywała narkotyków, 3.2% kilkakrotnie próbowało, 2.8% przynajmniej raz w tygodniu, a 1.4% próbowało tylko raz. Wyniki te sugerują, że większość młodzieży jest świadoma ryzyka związanego z narkotykami i unika ich regularnego używania. Warto jednak kontynuować działania edukacyjne i profilaktyczne.

Wykres 69. Jeżeli eksperymentujesz z narkotykami lub dopalaczami to jak często Ci się to zdarza? (klas 7-8).

W związku z tym także niewielu uczniów wskazuje miejsca i okoliczności, w których zdarzyło im się przyjmować środki odurzające a wyniki tych odpowiedzi obrazują poniższe tabele.

Tabela 16. W jakich okolicznościach i gdzie próbowałeś/łaś narkotyków lub dopalaczy? Klasy 6-7

Klasy 4-6	
W domu rodzinnym	2%
W towarzystwie przyjaciół poza domem.	0,3%
W czasie imprezy lub spotkania towarzyskiego.	0,3%
W innych miejscach, takich jak parki, kluby, itp.	0,7%
Nie próbowałem/am narkotyków ani dopalaczy.	97%

*pozostałe odpowiedzi nie dotyczą tematu.

Tabela 17. W jakich okolicznościach i gdzie próbowałeś/łaś narkotyków lub dopalaczy? Klasy 6-7

Klasy 7-8	
W domu rodzinnym	2,3%
W towarzystwie przyjaciół poza domem.	4,6%
W czasie imprezy lub spotkania towarzyskiego.	2,8%
W innych miejscach, takich jak parki, kluby, itp.	4,1%
Nie próbowałem/am narkotyków ani dopalaczy.	92,2%

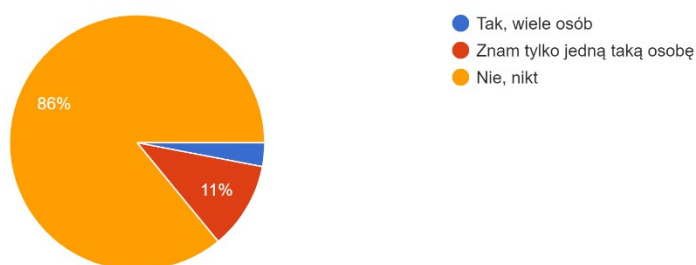
*pozostałe odpowiedzi nie dotyczą tematu.

4.9 Uzależnienia behawioralne - część druga. Badanie zjawiska gier na pieniądze wśród dzieci i młodzieży. Uzależnienia behawioralne - część druga.

Większość respondentów klas 4-6 aż 86% twierdzi, że nikt w ich otoczeniu, takich jak rodzice czy starsze rodzeństwo, nie angażuje się w hazard. Jednak 11% zna tylko jedną taką osobę, a 3% twierdzi, że wiele osób w ich otoczeniu angażuje się w hazard.

Wykres 69. Uczniowie klas 4-6 szkół podstawowych z gminy Dąbrowa Tarnowska.

Czy ktokolwiek w twoim otoczeniu (np. rodzice, starsi rodzeństwo) angażuje się w hazard?
299 odpowiedzi

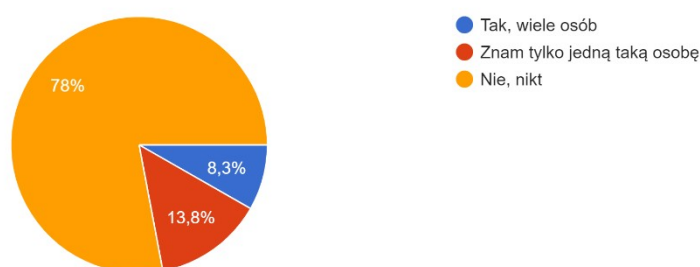

Również w odniesieniu do klas starszych większość respondentów 78% stwierdza, że nikt w ich otoczeniu, takich jak rodzice czy starsze rodzeństwo, nie angażuje się w hazard. Jednak 13,8 % zna tylko jedną osobę, a 8,3% uważa, że wiele osób w ich otoczeniu angażuje się w hazard.

Wyniki te sugerują, że hazard nie jest powszechnym zjawiskiem wśród najbliższego otoczenia ankietowanych, ale warto monitorować i edukować na temat potencjalnych zagrożeń związanych z hazardem.

Wykres 70. Uczniowie klas 7-8 szkół podstawowych z gminy Dąbrowa Tarnowska.

Czy ktokolwiek w twoim otoczeniu (np. rodzice, starsi rodzeństwo) angażuje się w hazard?
218 odpowiedzi

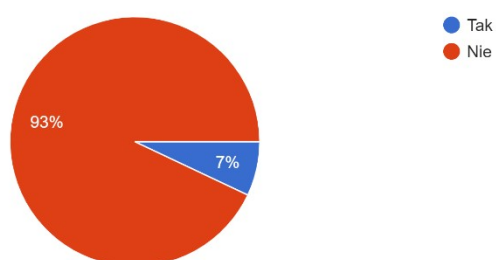

Większość respondentów z klas młodszych 4-6, bo 93% stwierdza, że nigdy nie przegrała pieniędzy w grach hazardowych, takich jak konkursy sms. Jednak 7% przyznaje, że doświadczyło przegranej w tego rodzaju grach. Warto zauważyć, że większość uczniów wydaje się unikać strat finansowych związanych z hazardem, co może świadczyć o świadomości ryzyka i ostrożności wśród badanych.

Wykres 71. Uczniowie klas 4-6 szkół podstawowych z gminy Dąbrowa Tarnowska.

Czy kiedykolwiek przegrałeś/łaś pieniądze w grach hazardowych? (np. konkursach sms)

299 odpowiedzi

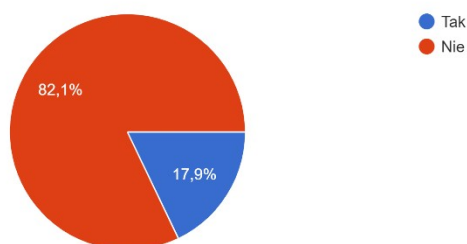

Procent uczniów klas starszych 7-8, które przyznaje się do przegrania pieniędzy w grach hazardowych, wynosi 17,9%, co sugeruje, że pewna część respondentów miała doświadczenia związane z finansowymi stratami w tego rodzaju grach, takich jak konkursy sms. Warto zastanowić się nad ewentualnym wpływem tych doświadczeń na ich podejście do hazardu i podejmowanie decyzji finansowych.

Wykres 72. Uczniowie klas 4-6 szkół podstawowych z gminy Dąbrowa Tarnowska.

Czy kiedykolwiek przegrałeś/łaś pieniądze w grach hazardowych? (np. konkursach sms)

218 odpowiedzi

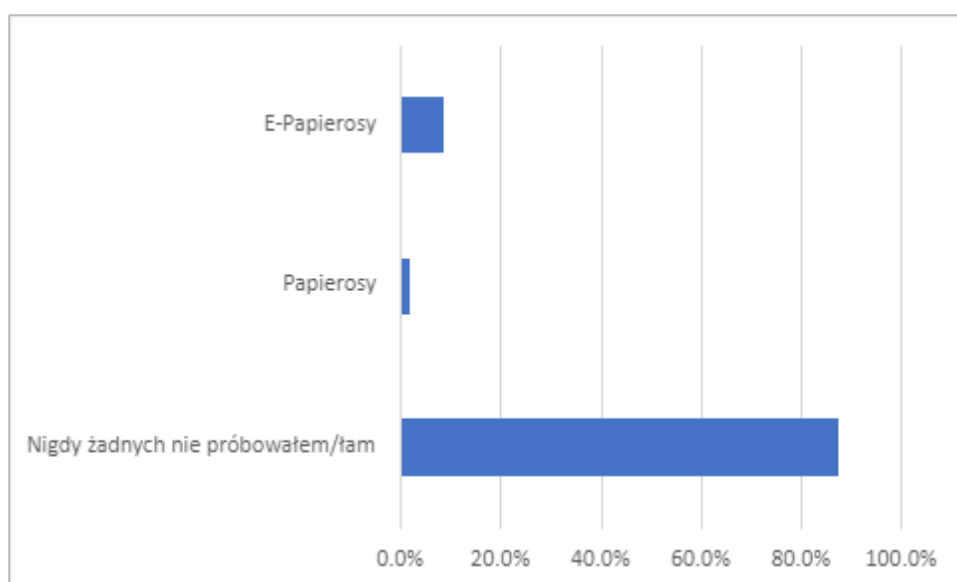
4.10 Wyroby nikotynowe w środowisku młodej społeczności gminy.

Ostatnia sekcja badania dzieci i młodzieży z terenu gminy dotyczy się wyrobów nikotynowych. Pytanie pierwsze tej sekcji było typu wielokrotnego wyboru.

Największa grupa ankietowanych uczniów klas 4-6 87,7% nigdy nie próbowała żadnych produktów nikotynowych. Natomiast 2% przyznało się do próbowania papierosów, a 8,9% do

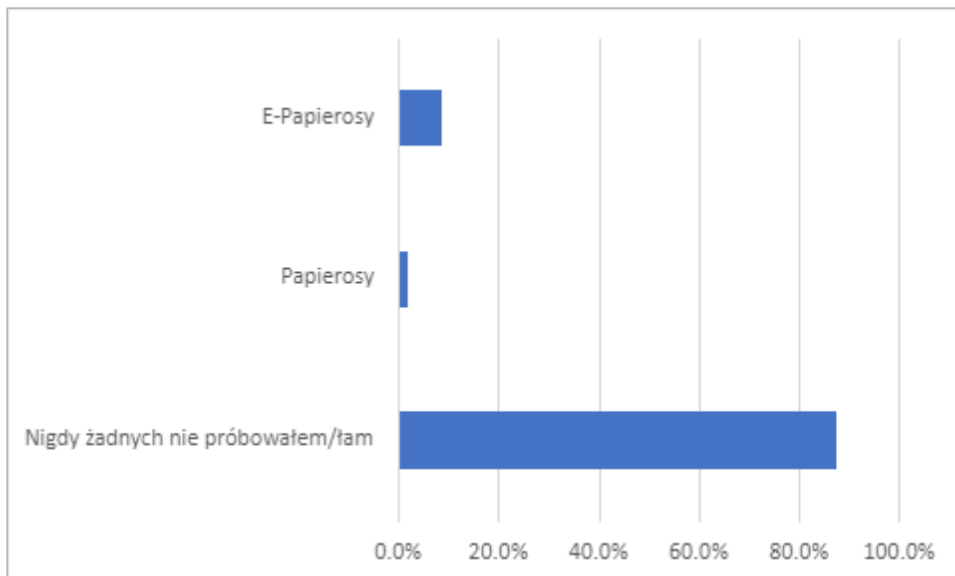
próbowania e-papierosów. To sugeruje, że większość badanej grupy nie miała doświadczeń z produktami zawierającymi nikotynę.

Wykres 73. Jeżeli próbowałeś/łaś jakichś produktów nikotynowych to jakie były to produkty? (klasy 4-6)

Największa grupa ankietowanych uczniów klas 7 oraz 8 (71,2%) nigdy nie próbowała żadnych produktów nikotynowych. 13,7% przyznało się do próbowania papierosów, a 26,7% do próbowania e-papierosów. To wskazuje, że istnieje grupa osób, która miała doświadczenia z produktami zawierającymi nikotynę.

Wykres 74. Jeżeli próbowałeś/łaś jakichś produktów nikotynowych to jakie były to produkty? (klasy 7-8).

W ostatnim pytaniu ankiety zapytaliśmy uczniów o to jak często użytkują wyroby nikotynowe.

Zdecydowana większość uczniów młodszych 93,1% nie korzysta wcale z produktów nikotynowych. Niewielki odsetek osób 3,9% korzysta z nich okazjonalnie, a jeszcze mniejsza grupa 2% używa ich przynajmniej raz w tygodniu. To sugeruje, że większość badanych nie angażuje się regularnie w korzystanie z produktów nikotynowych.

*Wykres 75. Jak często korzystasz z takich produktów?
(klasy 4-6)*

Natomiast większość ankietowanych uczniów klas starszych, bo 78,1% nie korzysta wcale z produktów nikotynowych, co wskazuje na niskie zaangażowanie w tego rodzaju substan-

cje. Jednak istnieje grupa osób 11,0%, która używa ich okazjonalnie. Jedynie niewielki odsetek 3,4% przyznaje się do korzystania przynajmniej raz w tygodniu, a 7,5% respondentów używa produktów nikotynowych więcej niż raz w tygodniu. Warto zauważyć, że większość badanych pozostaje zdecydowanie z dala od regularnego korzystania z tych substancji.

Wykres 76. Jak często korzystasz z takich produktów?
(klasy 7-8)

ROZDZIAŁ V

PROBLEMY SPOŁECZNE DOTYCZĄCE SPRZEDAWCÓW ALKOHOLU

5.1 Respondenci, cele i metody badania.

Badanie ankietowe wśród sprzedawców napojów alkoholowych na obszarze gminy. Celem badania było zrozumienie stanowiska i postaw sprzedawców w różnych kwestiach:

- Sytuacja związana z zatrudnieniem pracowników.
- Problematyka związana ze sprzedażą alkoholu.

W badaniu wzięło udział 12 losowo wybranych sklepów. Ankietę przeprowadzono metodą sondy telefonicznej.

5.2 Wyniki i opracowanie badania.

1. Dostępność kandydatów do pracy. Równa liczba osób stwierdziła, że w okolicy jest zarówno dużo chętnych, jak i brak odpowiednich kandydatów do zatrudnienia (6 osób odpowiedziało "tak", 6 osób odpowiedziało "nie").

2. Problem społeczny związany z nadmiernym spożyciem alkoholu. Również tyle samo ankietowanych osób stwierdziła, że w społeczności lokalnej istnieje lub nie istnieje problem alkoholizmu (6 osób odpowiedziało "tak", 6 osób odpowiedziało "nie").

3. Reakcja na agresywne zachowanie klientów. Taka samo podzieliły się wyniki dotyczące

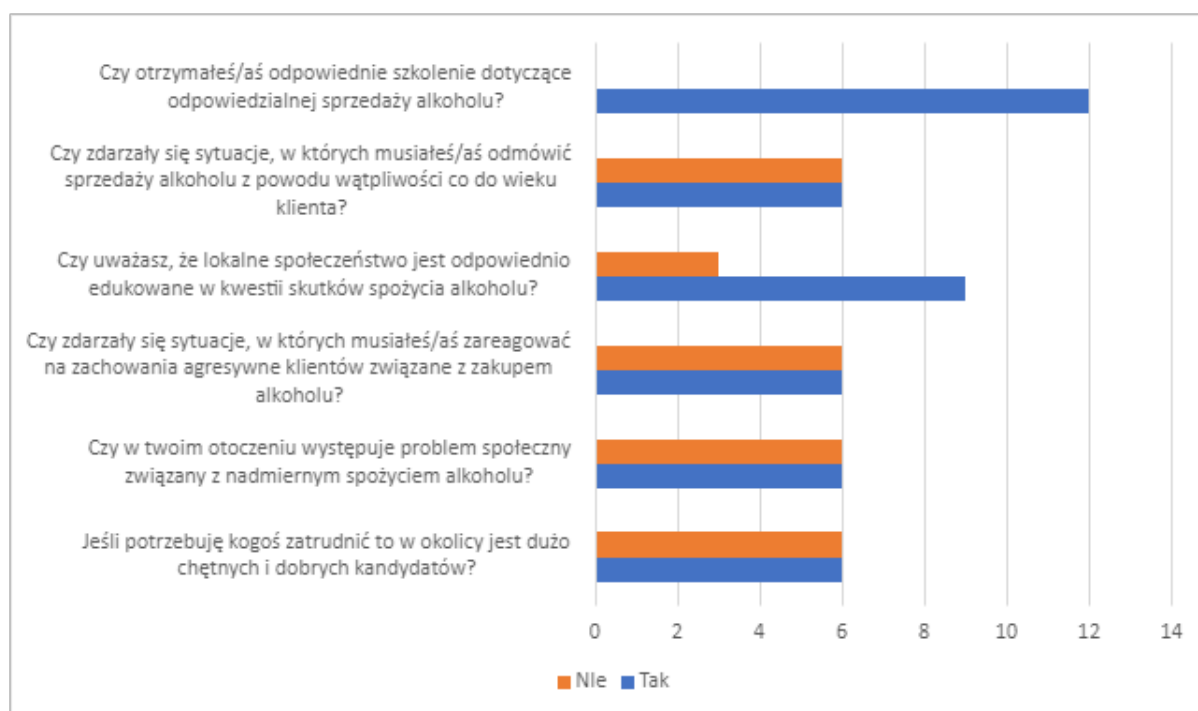
złego zachowania klientów będących pod wpływem alkoholu (6 osób odpowiedziało "tak", 6 osób odpowiedziało "nie").

4. Edukacja społeczeństwa w kwestii skutków spożycia alkoholu. Większość respondentów (9 osób) uważa, że lokalne społeczeństwo jest odpowiednio edukowane w tej kwestii, jednak 3 osoby mają wątpliwości.

5. Odmowa sprzedaży alkoholu z powodu wieku klienta. Ta kwestia również podzieliła respondentów na dwie równe części jeśli chodzi o to czy przytrafiła im się sytuacja że odmówili sprzedaży alkoholu gdyż klient nie posiadał dowodu tożsamości z datą urodzenia.

6. Szkolenie dotyczące odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu. Wszystkie osoby, które wzięły udział w ankiecie, otrzymały odpowiednie szkolenie w zakresie odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

Wykres 77. Pytania sondażowe dotyczące sprzedawców alkoholu.

ROZDZIAŁ VI

PODSUMOWANIE

Podsumowując przeprowadzone badania w gminie Dąbrowa Tarnowska, wyłaniają się kluczowe kwestie, które mieszkańcy podnieśli w swoich wypowiedziach. Na bazie uzyskanych wyników zostaną dodatkowo wyróżnione główne problemy, na jakie należy zwrócić uwagę ze strony władz samorządowych.

6.1 Pełnoletni mieszkańcy gminy.

a) Na podstawie uzyskanych wyników ankietowych można stwierdzić, że jednymi z kluczowych problemami dla ankietowanych są dostęp do opieki zdrowotnej, co zostało zaznaczone przez **73,4%** mieszkańców jako duży lub bardzo duży problem.

Ponadto, większość respondentów zidentyfikowała sytuację zatrudnienia jako duży lub bardzo duży problem, stanowiąc **79,9%** badanych.

Warto zwrócić uwagę, że prawie połowa mieszkańców tj. **48,9%** także wskazuje na duży lub bardzo duży problem, jeśli chodzi o alkoholizm.

Wyniki badania wskazują, że mieszkańcy gminy Dąbrowa Tarnowska, niemal w połowie **47,9%** deklaruje, że sięgają po alkohol kilka razy w roku.

Natomiast, prawie co czwarty mieszkaniec gminy **24,5%** przyznał, że spożywa alkohol kilka razy w miesiącu.

Przy czym niewielki odsetek osób **17%** spożywa od 3 do 5 porcji alkoholu. W następnej kolejności należy zwrócić uwagę, że większość respondentów **61.70%** uznaje picie alkoholu przez osoby niepełnoletnie za istotny problem w ich społeczności.

Oceny dotyczące zakłócania porządku przez osoby pod wpływem alkoholu wykazały że **54,2%** uważa że dochodzi do takich sytuacji.

Co do świadomości miejsc, gdzie uzależnieni lub ich rodziny mogą uzyskać pomoc, prawie to **35%** respondentów nie jest świadomych istnienia takich miejsc pomocy.

b) **10,6%** respondentów przyznało, że w swoim życiu spróbowało mocniejszej substancji psychoaktywnej niż alkohol. Natomiast **40%** respondentów uważa, że w ich otoczeniu łatwo jest nabyć substancje psychoaktywne, które nie są zalegalizowane przez prawo. Ankietowani w badaniu wskazywali **36.2%**, że jeśli byli świadkami używania substancji psychoaktywnych to była to marihuana lub haszysz.

Większość respondentów **78,7%** uważa, że młodzież szkolna ma styczność z substancjami psychoaktywnymi.

c) W kontekście przemocy domowej mieszkańcy gminy Dąbrowa Tarnowska udzielili następujących odpowiedzi: **35.10%** respondentów potwierdza, że ktoś w ich rodzinie lub sąsiedztwie doświadczył przemocy.

Warto zauważyć, że **25.50%** badanych jest niepewnych lub nie potrafi określić, czy ktoś z ich otoczenia doświadczył przemocy.

Co więcej, **21.3%** respondentów nie jest pewnych, czy istnieje wsparcie dla ofiar przemocy domowej, a podobny odsetek **21.3%** nie zdaje sobie sprawy z dostępności takiego wsparcia. Z wyników odpowiedzi mieszkańców wynika również, że **18.1%** było świadkami przypadków przemocy wobec dzieci w swojej społeczności lokalnej.

d) **29.80%** respondentów zadeklarowało korzystanie z urządzeń elektronicznych przez 3-4 godziny, natomiast **14.90%** osób używa tych urządzeń przez ponad 4 godziny dziennie.

6.2 Dzieci i młodzież.

a) Na pytanie czy zdarzają się sytuacje w których czują się wykluczony/a lub niewłaściwie traktowany/a przez rówieśników **33,1%** (klasy 4-6) oraz **42,8%** (klasy 7-8) odpowiedziało że tak.

Jeśli chodzi o przemoc słowną lub emocjonalną wśród uczniów **47,4%** (klasy 4-6) oraz **60,7%** uczniów (klasy 7-8) odpowiedziało, że doświadczyło przemocy tego rodzaju. To istotny odsetek w obu grupach wiekowych.

W kontekście przemocy domowej, **13,7%** uczniów klas młodszych stwierdziło doświadczyło przemocy osobiście w swoim domu. W klasach 7 i 8, **14,7%** stwierdziło, że miało takiego doświadczenia.

b) W kwestii inicjacji alkoholowej to przyznało się do niej **10%** uczniów klas 4-6, oraz **24%** uczniów klas 7 i 8. Przeprowadzone badania dodatkowo dowodzą że częstotliwość spożywania alkoholu przez młodych ludzi jest na **niskim poziomie**.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące picia alkoholu w środowisku młodych ludzi, uczniowie klas 4-6 anonimowo stwierdzili, że w ich środowisku (rodzina, znajomi) pije się alkohol stwierdziło **58,2%** ankietowanych, a w grupie uczniów klas 7 i 8 - **64,7%**.

c) Prawie połowa ankietowanych **44,8%**, (klasy 4-6) która poświęca na te czynności więcej niż 3 godziny dziennie, co może wymagać uwagi pod kątem zdrowego balansu między korzystaniem z technologii a innymi aktywnościami.

W grupie uczniów starszych , tj. klasa 7-8, zdecydowana większość respondentów **71,5%** spędza przed ekranem telefonu komórkowego lub komputera powyżej trzech, a nawet powyżej 4 godzin dziennie, korzystając z tych urządzeń.

38,8% dzieci z młodszego przedziału wiekowego codziennie gra w gry komputerowe, natomiast dzieci starsze to odsetek **34,9%** tego zjawiska.

Wyniki badania wśród uczniów klas 4-6 sugerują, że znaczna większość respondentów korzysta z mediów społecznościowych, przy czym **35,5%** robi to regularnie.

Natomiast w grupie klas 7 oraz 8, wyniki badania wskazują, na regularność w korzystaniu wskazuje respondentów **65,1%**.

d) **36,8%** uczniów młodszych oraz **48,7%** uczniów starszy często lub co jakiś czas odczuwa presję w kwestii wyglądu i wagi.

e) Wśród uczniów klas młodszych (4-6) - **14,7%** było świadkiem używania i widziało na własne oczy narkotyki lub dopalacze. Natomiast w klasach starszych (7-8) około **26.6%** respondentów przyznało się do tego.

Ponad to uczniowie klas 4-6 - **8,7%** oraz klas 7 i 8 – **24,3%** uważają że jest łatwo w ich środowisku zdobyć substancje psychoaktywne tego typu.

96% uczniów młodszych deklarują, że nigdy nie spróbowali narkotyków. W klasach starszych było to **91,3%** takich odpowiedzi.

f) Grupa uczniów 4-6 wskazuje że **2%** uczniów próbowało papierosów, a **8,9%** próbowało e-papierosów. Wśród uczniów klas 7 i 8 odpowiednio **13,7%** przyznało się do próbowania papierosów, a **26,7%** do próbowania e-papierosów.